

**ГОДИШЊИ ПРОГРАМ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА РАДА
РАЗВОЈНЕ АГЕНЦИЈЕ СРБИЈЕ
ЗА 2017. ГОДИНУ**

Београд, март 2017. године

На основу члана 45. став 1. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС”, бр. 18/05 и 81/05) и члана 32. став 1. тачка 2. Закона о улагањима („Службени гласник РС”, бр. 89/2015), Управни одбор Развојне агенције Србије на двадесет деветој редовној седници, одржаној дана 15.03.2017. године, усваја:

**Годишњи програм о изменама и допунама
Годишњег програма рада Развојне агенције Србије
за 2017. годину**

I

Овим Годишњим програмом о изменама и допунама Годишњег програма рада Развојне агенције Србије мења се Годишњи програм рада Развојне агенције Србије за 2017. годину број: 401-01-2830/2016-01 од 14.02.2017. године (у даљем тексту: Годишњи програм рада).

У складу са пројектом Светске банке „Competitiveness and jobs“ креиран је нови стратешки оквир Развојне агенције Србије (у даљем тексту: Агенција) 2017-2019, потписан од стране министра привреде из којег произилази нова организациона структура Агенције. У складу са истом на снази је Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у Развојној агенцији Србије од 23.01.2017. године са Правилником о допуни Правилника о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у Развојној агенцији Србије од 20.02.2017. године, којим су, за потребе обављања послова из делокруга Агенције образовани организациони делови - целине и то као основне организационе јединице и посебне организационе јединице.

У оквиру основних организационих јединица образоване су уже организационе јединице – одељења.

Основне организационе јединице су:

- Сектор за планирање и развој;
- Сектор за регионални развој;
- Сектор за подршку ММСПП (микро, малим и средњим предузећима и предузетницима);
- Сектор за стратешка улагања;
- Сектор за правне, финансијске и опште послове.

Унутар Сектора за планирање и развој, као уже организационе јединице, образовани су: одељење за међународну сарадњу, одељење за планирање, M&E и одељење за анализу и истраживање.

Унутар Сектора за стратешка улагања, као уже организационе јединице, образовани су: одељење за реализацију стратешких улагања, одељење за правну имплементацију стратешких улагања, одељење за накнадну подршку – *After Care*.

Као посебне организационе јединице ван састава Сектора образовани су:

- Центар за комуникације;
- Кабинет.

II

Годишњи програм рада мења се у следећем:

- Речи: „План рада Сектора за директна улагања“ замењују се речима: „План рада Сектора за стратешка улагања“.
- У Плану рада Сектора за стратешка улагања росле поднаслове „Стручна анализа пријава за подстицајна средства“ додају се нови поднаслови који гласе:

„Пропширење и ажурирање базе добављача

У 2017. години планира се унапређење базе добављача. База добављача обухвата податке о преко 2.500 домаћих привредних субјеката који послују у оквиру 18 индустрија. Информације ће бити унапређене и потпуније успостављањем сарадње са јединицама локалне самоуправе, локалним коморама и удружењима. Бази ће бити могуће приступити преко интернет презентације Агенције, а услуга коришћења података и пријава у базу ће бити бесплатна и служиће као основни алат за представљање асортимана домаћих компанија потенцијалним домаћим и страним купцима као и инвеститорима. У наредном периоду ће се радити на ажурирњу података које садржи база на основу директних контаката са привредним субјектима и захтева самих привредних субјеката за уписом у базу. План је да се база ће у 2017. години бити, такође, допуни подацима о привредним друштвима којима располаже Агенција за привредне регистре, а на основу сарадње са истом, чиме ће бити могуће добити целокупнију информацију о представницима индустрије и стању у истој, као и претраживати базу по више критеријума.

Припремање информационог пакета за потенцијалне пословне партнere

Планира се да у 2017. години буду припремани и редовно ажурирани информациони пакети. Исти ће садржати како макроекономске информације о Републици Србији, информације о спољнотрговинској размени и улагањима, општим подстицајима и условима за пословање у земљи, тако и информације о конкретној индустрији, подстицајима и предлозима за сарадњу прилагођене потребама и захтевима конкретних потенцијалних пословних партнера.

Праћење и ажурирање базе инвеститора

И у току 2017. године база инвестиција ће се редовно ажурирати, укључујући и унос нових (реализованих и планираних) инвестиционих пројеката, при чему ће услед обимности података у самој бази, рад на ажурирању информација и надаље бити континуирана активност. База даје могућност добијања података о улагањима, пре свега страних компанија, како оних у реализацији, чије инвестиције је Агенција асистирала тако и осталих, и то информација о висини улагања, броју запослених, прегледу по индустријским секторима, земљама порекла инвеститора и локацији улагања, што даје добар основ за припремање разноврсних анализа за потребе дефинисања планова у вези са привлачењем и промоцијом страних улагања.

Сарадња и пројекти са другим институцијама у земљи и иностранству

У периоду од септембра 2016. године до марта 2017. године, практикант из Јапана ће обављати праксу у Агенцији, а на основу обавезујућег Меморандума о разумевању потписаног од стране Јапанске асоцијације за људске ресурсе и развој индустрије (ХИДА), којој је, као и Јапанској организацији за спољну трговину (ЈЕТРО), Министарство економије, трговине и индустрије Јапана (МЕТИ) поверило глобални пројекат обављања пракси за развој људских ресурса за потребе прекоокеанске пословне интеграције, Развојне агенције Србије и практиканта. Главни задатак практиканта биће подршка у остваривању ближе сарадње са ЈЕТРО-ом, анализа података о земљама представљеним од стране ЈЕТРО-а, а на основу којих јапанске компаније првенствено доносе одлуке о сарадњи и улагањима, као и укључивање информација о Србији као пословној дестинацији у базу ЈЕТРО-а.

Агенција планира даље јачање сарадње у области повезивања српске привреде и јапанских компанија у виду наставка сарадње кроз програм праксе јапанских студената и стручњака у току 2017. године Треба напоменути да је Агенција од свих агенција у региону до сада добио највише пријава за учествовање у програму праксе.

За реализацију сарадње са ХИДА Агенција ће на основу Меморандума о разумевању у 2017. години добити средства у износу од 550.000,00 динара.

Програм реализације инвестиционих пројеката

Ради реализације инвестиционих пројеката који се спроводе у складу са Уредбом о условима и начину привлачења директних инвестиција („Сл. гласник РС“, бр. 110/2016), а код којих је планирано запошљавање до 100 лица, средства која су определена Решењем о употреби средстава текуће буџетске резерве 05 Број: 401-12547/2016 од 26. децембра 2016. године у висини 420.000.000,00 динара, преносе се Агенцији до утрошка средстава.

Уредбом о условима и начину привлачења директних инвестиција је прописано:

- Средства се могу користити за финансирање инвестиционих пројекта у производном сектору и сектору услуга које могу бити предмет међународне трговине, у складу са Уредбом
- Средства се не могу користити за финансирање инвестиционих пројекта у сектору саобраћаја, развоја софтвера, угоститељства, игара на срећу, трговине, производње синтетичких влакана, угља и челика, дувана и дуванских прерађевина, оружја и муниције, бродоградње, аеродрома, комуналном сектору и сектору енергетике, широкопојасне мреже, као ни привредних друштава у тешкоћама
- Рок за реализацију инвестиционог пројекта и запошљавање нових запослених повезаних са инвестиционим пројектом је до три године од дана подношења пријаве за доделу подстицајних средстава, а који се након закључења уговора о додели средстава подстицаја може продужити највише до пет година
Средства се могу доделити за:
  - 1) инвестиционе пројекте у производном сектору код којих оправдани трошкови улагања износе најмање 100.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 10 нових запослених на неодређено време у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у девастирана подручја;
  - 2) инвестиционе пројекте у производном сектору код којих оправдани трошкови улагања износе најмање 200.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 20 нових запослених на неодређено време у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у четврту групу;
  - 3) инвестиционе пројекте у производном сектору код којих су оправдани трошкови улагања најмање 300.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 30 нових запослених на неодређено време у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у трећу групу;
  - 4) инвестиционе пројекте у производном сектору код којих су оправдани трошкови улагања најмање 400.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 40 нових запослених на неодређено време у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у другу групу;
  - 5) инвестиционе пројекте у производном сектору код којих су оправдани трошкови улагања најмање 500.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 50 нових запослених на неодређено време у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у прву групу;
  - 6) инвестиционе пројекте у сектору услуга које могу бити предмет међународне трговине чија је минимална вредност 150.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 15 нових запослених на неодређено време;
  - 7) инвестиционе пројекте у сектору пољопривреде и рибарства чија је минимална вредност 2.000.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 25 нових запослених на неодређено време.

Документација:

- 1) Пријава и бизнис план за инвестициони пројекат за чију реализацију се конкурише за доделу средстава по јавном позиву;
- 2) оригинал или оверена фотокопија регистрованих финансијских извештаја инвеститора за претходне три године пословања, са налазом овлашћеног ревизора (ако постоји законска обавеза прибављања налаза овлашћеног ревизора), а страно правно лице подноси оригинал или оверену фотокопију и оверени превод на српски језик (уз налаз овлашћеног ревизора, ако је то у складу са националним законодавством страног

- предлагача инвестиционог пројекта, или изјаву инвеститора да није обавезан да прибавља извештај овлашћеног ревизора);
- 3) оригинал или оверена фотокопија извода из Регистра привредних субјеката, који подноси инвеститор са седиштем у Републици Србији, односно извод из одговарајућег регистра државе у којој страни инвеститор има седиште, не старији од три месеца, оверен од стране надлежног органа, као и оверени превод извода на српски језик;
- 4) доказ да против привредног субјекта није покренут претходни стечајни поступак, реорганизација, стечај или ликвидација у складу са прописима којима се уређују стечај и ликвидација;
- 5) писану изјаву да за реализацију истог инвестиционог пројекта, односно за исте оправдане трошкове није додељена, а ако јесте, по ком основу и у којем облику и износу је додељена државна помоћ из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе;
- 6) доказ о измирењу обавеза по основу пореза, царина и доприноса у Републици Србији, а за стране инвеститоре који нису пословали у Републици Србији потписану изјаву да инвеститор није пословао у Републици Србији и да нема порески идентификациони број додељен у складу са прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација;
- 7) извод из Централног регистра обавезног социјалног осигурања којим се утврђује број запослених и врста радног ангажовања код корисника средстава у тренутку подношења Пријаве за доделу средстава;
- 8) доказ да одговорно лице привредног друштва није правоснажно осуђивано за кривична дела против привреде, имовине, недозвољене трговине и против службене дужности;
- 9) доказ да се против одговорних лица у привредном субјекту не води кривични поступак;
- 10) доказ да привредни субјект није осуђиван за кривично дело извршено у обављању привредне делатности.

Агенција може тражити и подношење друге документације, уколико то сматра целисходним.

Документа која подноси страни привредни субјект морају бити оверена у складу са прописима државе у којој су издата и преведена на српски језик од овлашћеног преводиоца.

Даном подношења Пријаве за доделу средстава сматра се дан пријема Пријаве за доделу средстава у Агенцији.

Уговорне одредбе (основно):

- Корисник средстава је у обавези да за сва примљена средства од Министарства привреде достави банкарску гаранцију и бланко менице које важе 3 године и 6 месеци након реализације инвестиционог пројекта;
- Корисник средстава је у обавези да задржи исти ниво запослености и висину инвестиције минимално 3 године након реализације инвестиције;
- Корисник средстава је у обавези да исплаћује зараду која је најмање увећања у односу на минималну зараду за 20%;
- Уколико инвестициони програм подразумева закуп непокретности, корисник је обавезан да остане у том закупу минимално 3 године након реализације инвестиционог пројекта;
- Уколико инвестициони програм подразумева куповину половне опреме, та опрема не сме бити старија од 3 године;

- Оправдани трошкови улагања су улагања у основна средства (нова или половна у зависности од величине предузећа), трошкови закупа пословног простора као и двогодишње бруто зараде новозапослених људи.

Активност	Реализатор	Буџет
Финансирање пројекта	инвестиционих Агенција	418.000.000
Трошкови платног промета	Агенција	1.000.000
Јавни позив	Агенција	1.000.000
Укупно		420.000.000

- Брише се „План рада Сектора за управљање пројектима“ и пројекти/програми се распоређују и прелазе у надлежност следећих сектора:

„ПЛАН РАДА СЕКТОРА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И РАЗВОЈ.“

- 1. ПРОЈЕКАТ ПОДРШКЕ РАЗВОЈУ ПРИВАТНОГ СЕКТОРА У 3 ГРАДА (ВРАЊЕ, ЛЕСКОВАЦ И НОВИ ПАЗАР) И 9 ОПШТИНА (ПРЕШЕВО, БУЈАНОВАЦ, МЕДВЕЂА, РАШКА, СЈЕНИЦА, ТУТИН, ПРИБОЈ, ПРИЈЕПОЉЕ И НОВА ВАРОШ) ЈУЖНЕ И ЈУГОЗАПАДНЕ СРБИЈЕ**

РЕДНИ БРОЈ:	1
ПРИОРИТЕТ:	Висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	(1) Микро, мала и средња предузећа, (2) удружења и кластери и (3) потенцијални предузетници/це и почетници у пословању (у оквиру циљне групе: млади и жене), са подручја градова и општина обухваћених Пројектом (Врање, Лесковац и Нови Пазар, Прешево, Бујановац, Медвеђа, Рашка, Сјеница, Тутин, Прибој, Пријепоље и Нова Варош), а у оквиру сектора идентификованих пројектом: агроиндустрија, лака индустрија, модна индустрија.
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	145.063.903,89 РСД 1. Буџетска средства: / 2. Остали извори: донаторска средства - 145.063.903,89 РСД (у зависности од курса УСД)

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Сједињене Америчке Државе, 23. септембра 2010. године, преко Мисије Америчке агенције за међународни развој (*USAID*) и Влада Србије спровели су у дело Споразум о помоћи бр. 169-АА-10-ЕГ/001 за конкурентнију тржишну привреду (у даљем тексту: Споразум о помоћи), чији је најновији амандман извршен 10. децембра 2012. На основу тог Споразума о помоћи, *USAID* је обезбедио фондove за наведени циљ, ради подршке конкурентнијој тржишној привреди у Србији. У складу са поменутим Споразумом о помоћи, *USAID* и НАРР потписали су 18. априла 2013. године Меморандум о разумевању, ради сарадње на заједничком спровођењу активности техничке помоћи, како би се подржао развој приватног сектора у два најсиромашнија региона Србије.

Влада Републике Србије је, 24. маја 2013. године, потписујући писмо о заједничком спровођењу са *USAID*-ом, одредила НАРР као свог представника у реализацији пројекта „Подршка развоју приватног сектора у јужној и југозападној Србији (PSD)“.

Уговор (тзв. Механизам накнаде на основу резултата - OBR) о реализацији пројекта између НАРР и *USAID* потписан је 21. јуна 2013. године, а истог дана потписани су и уговори о међусобним односима у реализацији пројекта између НАРР и акредитованих регионалних развојних агенција из Ужица, Краљева, Новог Пазара и Лесковца.

Анексом бр. 1 који је потписан 27. јуна 2014. године трајање ОБР-а је продужено до 31. децембра 2015. године.

Потписивањем Анекса бр.2, трајање Пројекта продужено је до 30.04.2016.

Престанком рада НАРР на основу Закона о улагањима и оснивањем Развојне Агенције Србије (РАС), а након провере капацитета Агенције за наставак спровођења ПСД пројекта, УСАИД и Развојна агенција Србије, дана 25.04.2016. потписују Анекс бр. 3 ОБР Уговора , којим се одређује 31.12.2016. за рок реализације Пројекта.

Пројекат подршке развоју приватног сектора у 3 града (Врање, Лесковац и Нови Пазар) и 9 општина (Прешево, Бујановац, Медвеђа, Рашка, Сјеница, Тутин, Прибој, Пријепоље и Нова Варош) јужне и југозападне Србије, планиран је као четворогодишњи пројекат, и при подношењу пројектног предлога НАРР је у сарадњи са донатором пројектовао буџет и за трећу и четврту годину трајања пројекта.

Кроз Пројекат се реализују две компоненте, и то:

Компонента 1: Анализа и идентификовање кључних области (под-сектора) који ће бити предмет пружања подршке, а у оквиру којих је извршен избор 122 ММСП у првој години реализације и 62 ММСП у другој години реализације (од потенцијалних 250-300 ММСП у првој, односно 100 ММСП у другој години, са којима су обављени иницијални интервјуи) којима се пружа подршка кроз: тренинге, менторинг, техничку помоћ (бесповратна финансијска средства за суфинансирање пројекта којима се подстиче развој конкурентности ММСП), као и подстицај за удруžивање у ланце вредности, кроз формалне облике удруžивања (8 удружења-кластера одабраних у првој години, такође добијају подршку у виду тренинга, техничке помоћи и грантова). Посебна пажња посвећена је подстицању омладинског и женског предузетништва. Припадници

поменутих циљних група су корисници свеобухватне подршке за започињање посла, у виду: бесповратне финансијске помоћи (грантови) намењене започињању сопственог бизниса и нефинансијске помоћи (кроз обуке за почетнике у бизнису и менторинг у првим месецима пословања) и то кроз два круга (у првој години реализације 36 корисника је добило грантове, док је у другој години 24 корисника је добило грантове), као и подршке даљем развоју ММСП добитницима грантова у првој години спровођења Пројекта.

Компонента 2: Подразумева пружање подршке идентификованим ММСП и кластерима у делу интернационализације, организације пословних сусрета, излагања на међународним сајмовима и одржавању тренинга на тему извоза и могућности улагања.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ пројекта:

Јачање ММСП у одабраним регионима путем ширег повезивања. Успостављањем веза између ММСП у одабраним регионима, као и нових, већих тржишта, пројекат ће повећати продају и извоз и створити нова радна места.

Специфични циљеви:

- Повећана конкурентност и иновативност привредних субјеката из јужне и југозападне Србије
- Повећана продаја, нова радна места и унапређен извоз
- Подстицај младих и жена на предузетништво и самозапошљавање
- Кроз сарадњу Агенције са другим националним, регионалним и локалним институцијама које пружају подршку пословању, пројекат ће учврстити везе између ММСП у одабраним регионима и институцијама – пружаоцима подршке.

3. ЦИЉНА ГРУПА

- ММСП из 3 града (Врање, Лесковац и Нови Пазар) и 9 општина (Прешево, Бујановац, Медвеђа, Рашка, Сјеница, Тутин, Прибој, Пријепоље и Нова Варош) јужне и југозападне Србије, припадници кроз пројекат идентификованих сектора подршке;
- удружења и кластери из идентификованих области;
- млади и жене (потенцијални предузетници и почетници у пословању).

4. АКТИВНОСТИ

Компонента 1:

- Подршка ММСП кроз:
  - Тренинге
  - Менторинг
  - Консалтинг

- Техничку помоћ
- Подршка женском и омладинском предузетништву кроз:
  - Тренинге
  - Менторинг
  - Консалтинг
  - Бесповратну финансијска помоћ (додела грантова)
- Подршка удружењима/кластерима кроз:
  - Тренинге
  - Менторинг
  - Консалтинг
  - Техничку помоћ
  - Бесповратну финансијска помоћ (додела грантова)

Компонента 2

- Јачање ланца вредности изабраних ММСП кроз реализацију следећих активности:
  - организовање наступа на међународним сајмовима
  - анализа и избор кључних потенцијалних/постојећих ММСП купаца у ланцу вредности и
  - организовање пословних сусрета у сусрета са кључним купцима.
- Прилагођене обуке о могућностима финансирања извоза:
  - обука о могућностима финансирање извоза
  - напредна обука о могућностима финансирања

---

5. РЕЗУЛТАТИ

- повећан број запослених
- повећан број ММСП у РС
- увећане пословне компетенције
- остварен раст прихода
- остварен раст извоза

---

6. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о јавним агенцијама
- Законом о улагањима
- Законом о регионалном развоју
- Меморандумом о сарадњи НАРР – USAID
- Уговором и припадајућим Анексима о реализацији Проекта између USAID и Агенције (НАРР) (тзв. Механизам накнаде на основу резултата OBR)
- Стратегијом за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године;
- Планом рада и Финансијским планом Агенције за 2017. годину.

2. УЧВРШЋИВАЊЕ ИЗВРСНЕ ИСТРАЖИВАЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ У ДУНАВСКОМ РЕГИОНУ (RI2INTEGRATE)

РЕДНИ БРОЈ:	2
ПРИОРИТЕТ:	ВИСОК
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	- ВИСОКООБРАЗОВНЕ И ИСТРАЖИВАЧКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ - ММСП - СТУДЕНТИ (СРЕДЊА ШКОЛА И УНИВЕРЗИТЕТ) - ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ПОСЛОВНУ ПОДРШКУ - НАЦИОНАЛНЕ, РЕГИОНАЛНЕ И ЛОКАЛНЕ ЈАВНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	ЈАНУАР 2017. - ЈУН 2019. ГОДИНЕ
УКУПАН БУЏЕТ:	1. УКУПНА ВРЕДНОСТ ПРОЈЕКТА (ЈАНУАР 2017. - ЈУН 2019. ГОДИНЕ): 237.428.750,00 РСД 2. БУЏЕТ ЗА РАС: 20.565.606,25 РСД - УЧЕШЋЕ РАС: 3.084.841,25 РСД - УЧЕШЋЕ ИПА- ИНСТРУМЕНТ ПРЕТПРИСТУПНЕ ПОМОЋИ: 17.480.765,00 РСД 3. БУЏЕТ ЗА РАС ЗА 2017. ГОДИНУ: 3.355.386,25 РСД

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Транснационални програм Дунав је финансијски инструмент Европске територијалне сарадње (European Territorial Cooperation-ETC). Програм промовише економску, социјалну и територијалну кохезију у Дунавском региону кроз политику интеграције у одабраним пољима. Програм финансира развојне пројекте, практичну имплементацију законских оквира, алате, услуге и конкретне пилот инвестиције малог обима. Укупни буџет програма је 262.989.839,00 евра, што укључује подршку ЕУ (221.924.597,00 евра) и национална учешћа (41.065.242,00 евра).

Одабрани пројекти се финансирају до 85% њихових трошкова и то за земље чланице ЕУ уз подршку Европског фонда за регионални развој -ЕРДФ, а земље ван ЕУ уз инструмент претприступне помоћи- ИПА. Партнери, учесници на појединачним пројектима, обезбеђују учешће за реализацију пројекта, а након подношења и одобрења шестомесечних финансијских извештаја врши се рефундација средстава утрошених за спровођење подржаних активности.

У Дунавском региону је у току реализација водеће инвестиције Европске уније у истраживачко-развојну инфраструктуру (пројекат Extreme Light Infrastructure – ELI), која

пружа и могућност за смањење релативне економске неразвијености и неједнаке територијалне распоређености истраживачких капацитета.

Једна од главних улога нове истраживачке инфраструктуре је претварање научних резултата у економски успех, док се истовремено успостављају везе на нивоу макрорегиона. Да би се постигли максимални позитивни резултати у њиховом деловању, влада, привреда, научна заједница и цивилни актери треба да раде заједно у циљу подстицања структурних промена и пружања подршке њиховом учвршћивању на нивоу макрорегиона.

Дунавски регион показује недостатак координације капацитета, разлике у синергијама и скроман трансфер знања. Поред тога, учвршћивање на нивоу макрорегиона које би могло да подстакне конкурентност само је делимично остварено. Неопходно је убрзање интеграције умрежавања, сарадње, корпоративног предузетништва, укључивања заједнице и истраживања и развоја.

Због свега наведеног, заједнички изазов пројекта RI2integrate је да убрза учвршћивање истраживачке инфраструктуре на нивоу макрорегиона у Дунавском региону, уз укључивање свих интересних група у тзв. Четвороструком хеликсу (истраживачко-развојне организације, ММСП, заједница и влада) у развој оквира за коришћење истраживачке инфраструктуре.

Учвршћивање истраживачке инфраструктуре се наслања на 3 основна стуба:

- 1) развој пословног екосистема за ММСП,
- 2) јавна набавка иновативних решења уз учешће владе у циљу подстицања иновација,
- 3) укључивање шире заједнице путем дисеминације.

Све земље које учествују, а у којима је учвршћеност истраживачке инфраструктуре на различитом нивоу моћи ће да успоставе инструменте који су прилагођени њиховим потребама.

У реализацији пројекта учествује укупно 17 партнера из 7 подунавских земаља са активностима сарадње које су релевантне за свих 14 подунавских земаља.

2. ЦИЉЕВИ

Главни циљ пројекта RI2integrate је истраживање потенцијала за економски развој и унапређење интеграције функционисања инвестиционих пројеката Европске уније за развој изврсне истраживачко-развојне инфраструктуре кроз развој и реализацију иновативних инструмената за учење јавних политика о макрорегионалном учвршћивању ове инфраструктуре у Дунавском региону.

Специфични циљеви пројекта дефинисани су на следећи начин:

- 1) Подршка предузећима кроз коришћење систематског приступа њиховом односу са истраживачком инфраструктуром у коришћењу добављачких могућности и умрежавања у области истраживања и развоја;
- 2) Подршка укључивању владе кроз коришћење инструмента јавне набавке иновативних решења који обезбеђује висок ниво подршке од стране државних институција;
- 3) Подршка учвршћивању истраживачке инфраструктуре у заједници кроз развијање инструмената за подршку ширењу знања.

3. АКТИВНОСТИ

Пројекат RI2integrate обухвата 7 радних пакета са дефинисаним активностима:

- 1. Припрема пројекта (РП 0);**
- 2. Управљање пројектом (РП 1)-** стратешко, административно и финансијско управљање пројектом, као и управљање квалитетом и мониторингом;
- 3. Реализација комуникационих активности (РП 2)-** израда комуникационе стратегије, комуникација на друштвеним мрежама и промоција на јавним догађајима;
- 4. Развој структуре (РП 3)-** идентификација учвршћивања истраживачке инфраструктуре, развој експертских група, дефиниција специфичног фокуса;
- 5. Развој инструмента за интегрисање истраживачке инфраструктуре (РП 4)-** коришћење јавне набавке иновативних решења, развој пословног екосистема повезаног са истраживачком инфраструктуром, ширење свести заједнице о коришћењу истраживачке инфраструктуре;
- 6. Пилот тестирање инструмената (РП 5)-** реализација процедура за јавну набавку иновативних решења, имплементација концепта научног парка;
- 7. Обезбеђење одрживости пројекта (РП 6)-** израда заједничког Акционог плана, организација обука за трансфер знања, формирање одбора за интегрисање истраживачке инфраструктуре.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Главни резултат пројекта је коришћење потенцијала изврсне истраживачке инфраструктуре за економски развој на нивоу Дунавског региона. То ће се остварити кроз унапређење веза између истраживачко-развојних организација, ММСП, заједнице и владе.

Резултати према дефинисаним Радним пакетима:

- Развој и функционисање експертске мреже;
- Састављени регионални извештаји о постојећим иницијативама;
- Дефинисане заједничке смернице за учвршћивање истраживачке инфраструктуре;
- Израђен водич за јавну набавку иновативних решења за коришћење истраживачке инфраструктуре;
- Израђена мапа пута за пословне екосистеме повезане са истраживачком инфраструктуром;
- Развијен инструмент за ширење свести у заједници;
- Имплементиране процедуре за јавну набавку иновативних решења;
- Имплементиран инструмент за научне паркове;
- Имплементиран Пилот центар за посетиоце и израђен извештај;
- Дефинисан заједнички Акциони план;
- Организоване обуке за трансфер знања;
- Формиран одбор за интегрисање истраживачке инфраструктуре.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Стратегијом Европа 2020
- Дигиталном агендом за Европу
- Законом о улагањима

- Законом о јавним агенцијама
- Законом о регионалном развоју
- Актом о малом бизнису ЕУ (Small Business Act)
- Програмом рада РАС за 2017. годину
- Финансијским планом РАС за 2017. годину
- Меморандумом о разумевању између свих проектних партнера.

3. РАЗВИЈАЊЕ АКЦЕЛЕРАТОРА ЗА ПОБОЉШАН ПРИСТУП ФИНАНСИРАЊУ ИНОВАЦИЈА ММСП (ACCELERATOR)

РЕДНИ БРОЈ:	3
ПРИОРИТЕТ:	ВИСОК
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	- ММСП - ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ПОСЛОВНУ ПОДРШКУ - РЕГИОНАЛНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ - ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ ЗА АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	ЈАНУАР 2017. - ЈУН 2019. ГОДИНЕ
УКУПАН БУЏЕТ:	1. УКУПНО: 250.920.427,50 РСД 2. БУЏЕТ ЗА РАС: 21.259.281,25 РСД - УЧЕШЋЕ РАС: 3.188.892,50 РСД - УЧЕШЋЕ ИПА- ИНСТРУМЕНТ ПРЕТПРИСТУПНЕ ПОМОЋИ: 18.070.388,75 РСД 3. БУЏЕТ ЗА РАС ЗА 2017. ГОДИНУ: 1.505.995,00 РСД

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Транснационални програм Дунав је финансијски инструмент Европске територијалне сарадње (European Territorial Cooperation-ETC). Програм промовише економску, социјалну и територијалну кохезију у Дунавском региону кроз политику интеграције у одабраним пољима. Програм финансира развојне пројекте, практичну имплементацију законских оквира, алате, услуге и конкретне пилот инвестиције малог обима. Укупни буџет програма је 262.989.839,00 евра, што укључује подршку ЕУ (221.924.597,00 евра) и национална учешћа (41.065.242,00 евра).

Одабрани пројекти се финансирају до 85% њихових трошкова и то за земље чланице ЕУ уз подршку Европског фонда за регионални развој -ЕРДФ, а земље ван ЕУ уз инструмент претприступне помоћи- ИПА. Партнери, учесници на појединачним пројектима, обезбеђују учешће за реализацију пројекта, а по одобрењу шестомесечних финансијских извештаја врши се рефундација средстава утрошених за спровођење подржаних активности.

Иновативна ММСП у свим регионима који учествују у пројекту ACCELERATOR имају ограничен приступ капиталу, посебно у раној фази развоја. Из тог разлога пројекат

ACCELERATOR ради на истраживању и тестирању иновативног правца програма за акцелерацију (нова врста програма за унапређење спремности за инвестиције), у циљу развоја боље пословне подршке у Дунавском региону.

Примарна циљна група су ММСП којима је потребан капитал, али им недостају вештине да га обезбеде. Поред тога, циљна група су организације за пословну подршку у којима ће се пружати нове и унапређене услуге акцелерације и ове организације повезујемо кроз транснационалну дунавску мрежу.

Фокус је на интеграцији финансијских институција које обезбеђују капитал у регионалне иновационе екосистеме. На крају, веома је значајна интеграција јавног сектора због све веће пажње која се поклања финансијским програмима из европских структурних и инвестиционих фондова (ESI).

Партнерства кроз пројекат активно укључују државне институције у каналисање заједничких препорука за јавне политике о подстицању ширења услуга акцелерације и израду заједничке стратегије за промоцију услуга акцелерације и њихову интеграцију у мере ESI фондова за Дунавски регион.

2. ЦИЉЕВИ

Главни циљ пројекта ACCELERATOR је је побољшање приступа финансијским средствима за иновације кроз унапређење услова институционалног оквира и одговарајућих инструмената јавних политика кроз развој практичних решења за услуге акцелерације и утицај на релевантне стратешке оквире у партнерским регионима и на програмском нивоу.

Специфични циљеви пројекта дефинисани су на следећи начин:

- 1) Трансфер знања у циљу развоја услуга акцелерације;
- 2) Интензивирање веза регионалних/транснационалних екосистема;
- 3) Утицај на релевантни стратешки оквир политике.

3. АКТИВНОСТИ

Пројекат ACCELERATE обухвата 6 радних пакета са дефинисаним активностима:

- 1. Припрема пројекта (РП 0);**
- 2. Управљање пројектом (РП 1)-** успостављање и функционисање стратешког и свакодневног управљања пројектним активностима, одговарајуће извештавање о активностима и финансијама, константни мониторинг, надзор и обезбеђење квалитета;
- 3. Комуникационе активности (РП 2)-** током имплементације пројекта 160 ММСП ће учествовати у пилот активностима пружања услуга акцелерације. Овај резултат ће се репродуктовати након завршетка пројекта кроз функционисање уведених и унапређених услуга акцелерације. ММСП ће бити укључени у анализе из Радног пакета 3;
- 4. Анализа (РП 3)-** ажурирана и детаљна анализа организација за финансирање акцијског капитала у раној фази, у партнерским регионима, у циљу израде заједничког, детаљног водича о успостављању програма акцелерације;
- 5. Пилот акције (РП 4)-** демонстрација решења и тестирање нових услуга за регионе учеснике и унапређење заједничког водича на основу искуства из пилот активности;

- 6. Оснаживање резултата (РП 5)- обезбеђивање трајности и трансферабилности предмета испоруке и резултата и њихово оснаживање кроз интегрисање на ниво политике у циљу утицања на релевантни оквир стратешке политике.**

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Резултати пројекта ACCELERATOR биће потврђени и уведени програми акцелерације код мање искусних партнера и усавршени/унапређени програми акцелерације код искуснијих партнера. Овај резултат директно садржи очекиване промене које ће постићи пројекат ACCELERATOR: већи број и боље услуге акцелерације у партнерским регионима.

Као резултат интензивног заједничког рада партнера и екстерних стејкхолдера, као и формализованих споразума о сарадњи, првенствено са институцијама за акцијско инвестирање, пројекат доприноси оснаживању веза између актера у регионалним иновационим екосистемима и јачању иновативних капацитета укључених партнерских региона. Пројекат јача следеће односе: 1) ММСП – акцелератори – институције за финансирање акцијског капитала; 2) Регионалне развојне/иновационе агенције – институције за финансирање акцијског капитала; 3) Релевантне државне институције – институције за финансирање акцијског капитала; 4) Релевантне државне институције – регионалне развојне/иновационе агенције.

Резултати према дефинисаним радним пакетима:

- Свеобухватни извештај о стратешком оквиру,
- Свеобухватни извештај о понуди и потражњи,
- Заједнички водич за развој програма акцелерације,
- 8 комплетираних и усавршених пилот акција,
- Унапређен заједнички водич за развој програма акцелерације,
- Израђени бизнис план и акциони план,
- Иновациона мрежа и споразум о сарадњи,
- Заједничке препоруке и заједничка стратегија.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Стратегијом Европа 2020
- Законом о улагањима
- Законом о јавним агенцијама
- Законом о регионалном развоју
- Актом о малом бизнису ЕУ (Small Business Act)
- Програмом рада РАС за 2017. годину
- Финансијским планом РАС за 2017. годину
- Меморандумом о разумевању између свих пројектних партнера

**4. ПРОЈЕКАТ РАС- ЈАПАНСКА АГЕНЦИЈА ЗА МЕЂУНАРОДНУ
САРАДЊУ „ЈICA“- УСПОСТАВЉАЊЕ И ПРОМОЦИЈА УСЛУГЕ
МЕНТОРИНГА ЗА МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА НА ЗАПАДНОМ
БАЛКАНУ- ФАЗА 2**

РЕДНИ БРОЈ:	4
ПРИОРИТЕТ:	ВИСОК
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	- ПАРТНЕРСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЗ 4 ЗЕМЉЕ- СРБИЈА, БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА, ЦРНА ГОРА, МАКЕДОНИЈА - ПОСТОЈЕЋА МИКРО, МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ И КЛАСТЕРИ НА ТЕРИТОРИЈИ СРБИЈЕ, БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ, ЦРНЕ ГОРЕ, МАКЕДОНИЈЕ
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017. - 2020. ГОДИНЕ
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	1. УКУПНО: 0,00 2. УЧЕШЋЕ РАС: 0,00

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Први пројекат сарадње са JICA, у оквиру којег је развијена методологија за менторинг, реализован је у периоду 2008. -2011. године од стране тадашње Националне агенције за регионални развој- НАРР. Резултати пројекта су били изузетни и нова шема менторинга је тестирана 2010. године, а у 2011. години започета је редовна имплементација на целој територији Републике Србије.

У међувремену су Босна и Херцеговина и Црна Гора изразиле намеру да уведу шему подршке кроз менторинг на основу модела који је развијен у Србији. Нови предлог пројекта поднет је седишту JICA у Токију 2011. године и он је одобрен 2012. године. Нови пројекат, „Успостављање и промоција менторинг услуге за МСПП у земљама Западног Балкана, Србији, Босни и Херцеговини и Црној Гори“, такође је био трогодишњи, са периодом имплементације од 2013. до 2016. године.

У августу 2015. године, садашњи РАС је поднео нови предлог пројекта „Успостављање и промоција менторинг услуге за МСПП у земљама Западног Балкана, фаза 2, 2017. - 2020.“. Предлог пројекта односи се на затварање циклуса стандардизоване услуге менторинга у Србији, као и наставак трансфера српске експертизе на пољу менторинга у БиХ, Црну Гору и Македонију уз подршку јапанских експерата. Партери из БиХ, Црне Горе и Македоније такође су поднели предлоге пројекта и следећи корак била је Мисија JICA у циљу детаљног планирања и снимања за пројекат техничке сарадње о консолидацији и продужењу услуге менторинга на западном Балкану.

Сви закључци Мисије су били позитивни, усклађени су сви документи по процедуре JICA и потписан „Записник са састанка“ од стране РАС и JICA. Донесена је одлука да РАС још једном буде лидер новог пројекта техничке подршке са JICA за период 2017. – 2020. година.

ПАС такође наставља са спровођењем бесплатног менторинга у 2017. години, а у оквиру Програма стандардизованог сета услуга за ММСП – Министарство привреде. У претходној години 103 ММСП користило је ову услугу коју пружају сертиковани ментори из акредитованих регионалних развојних агенција.

2. ЦИЉЕВИ

Услуге менторинга за микро, мала и средња предузећа и кластера(ММСП) спроводе се и шире на регион Западног Балкана (Србија, Босна и Херцеговина, Црна Гора и Македонија), а ММСП у региону настављају да развијају своје пословање користећи услуге менторинга.

Специфични циљ пројекта подразумева да су услуге менторинга за ММСП унапређене у виду садржаја услуге и структуре имплементације, и да је успостављен међурегионални систем менторинга.

3. АКТИВНОСТИ

Пројекат предвиђа реализацију следећих активности на територији Србије:

1. Укључивање Kaizen и других метода у услугу менторинга и унапређење садржаја услуге,
2. Опредељивање средства у државном буџету за ову услугу,
3. Успостављање и реализације система за евалуацију услуге, система за обнову квалификација ментора и система за праћење бивших клијената,
4. Формулисање плана за реализацију услугу на националном нивоу,
5. Формулисање плана за обуку ментора,
6. Обука нових тренера за обуку на радном месту,
7. Припрема и спровођење тренинг модула за Kaizen и повезивање са страним предузећима,
8. Организовање конференција за менторе на нивоу држава и међурегионално,
9. Институционализовање међурегионалних менторских конференција у оквиру националних структура менторских услуга,
10. Разматрање и успостављање структуре имплементације међурегионалног система менторинга,
11. Прикупљање информација о пословној клими и локалним предузећима,
12. Достављање прикупљених информација о пословној клими и локалним предузећима јапанским предузећима.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Успостављен и унапређен систем менторинга,
- Успостављен одржив систем обуке ментора,
- Успостављен међурегионални систем менторинга,
- Успостављена база за пословне везе између Западног Балкана и страних предузећа.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима

- Законом о јавним агенцијама
- Законом о регионалном развоју
- Програмом рада РАС за 2017. годину
- Финансијским планом РАС за 2017. годину
- Записником са састанка- „Minutes of meeting” потписаним од стране РАС и ЈСА 8. јула 2016. године - Успостављање и промоција услуге менторинга за мала и средња предузећа на западном балкану- фаза 2

ПЛАН РАДА СЕКТОРА ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ

Агенција је у 2016. години спровела јавне позиве за своје програме/пројекте, извршила прикупљање конкурсне документације оцењивање и Комисија је, у складу са утврђеним критеријумима, донела одлуке о додели средстава. Склопљени су уговори са корисницима подстицајних средстава, и у складу са уговореним обавезама део средстава је исплаћен корисницима подстицајних средстава, а преостали износ средстава ће бити исплаћен до коначне реализације пројеката. Програм који је започет у току 2016. године и који се наставља са реализацијом у 2017. години је:

1. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ПРОЈЕКТИМА ПРЕКОГРАНИЧНЕ САРАДЊЕ („СВС“) КРОЗ ФИНАНСИРАЊЕ УЧЕШЋА АПЛИКАНАТА/ПАРТНЕРА

Назив пројекта	Средства дефинисана финансијским планом за 2016	Планирана исплата до 31.12.2016.	Резервисана средстава за 2017. годину
Програм СВС	45.000.000,00 РСД	0,00	45.000.000,00 РСД

Агенција спроводи програм подршке пројектима прекогранице сарадње у циљу подршке институцијама за спровођење одобрених пројеката. Подршка кроз Програм подршке пројектима прекогранице сарадње огледа се у виду суфинансирања учешћа (контрибууције) пројектних партнера из Србије. У питању је шест програма прекогранице сарадње из финансијског периода (перспективе) 2014. - 2020. године, и то:

- Мађарска-Србија;
- Румунија-Србија;
- Бугарска-Србија;
- Хрватска-Србија;

- Србија-Босна и Херцеговина;
- Србија-Црна Гора.

Суфинансирање контрибуције одобрава се у складу са одобреним пројектима.

ПРОГРАМИ КОЈИ ЂЕ СЕ РЕАЛИЗОВАТИ У 2017. ГОДИНИ

2. ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА САРАДЊЕ И ПОДИЗАЊЕ КАПАЦИТЕТА НА РЕГИОНАЛНОМ И ЛОКАЛНОМ НИВОУ

РЕДНИ БРОЈ:	2
ПРИОРИТЕТ:	висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Јединице локалне самоуправе (ЈЛС), Канцеларије за локални економски развој (КЛЕР), акредитоване регионалне развојне агенције (APPA) и други релевантни партнери
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	10.000.000,00 РСД 1. Буџетска средства: 10.000.000,00 РСД 2. Остали извори: / 0,00

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Програм унапређења сарадње и подизање капацитета на регионалном и локалном нивоу има за циљ јачање капацитета локалних самоуправа, акредитованих регионалних развојних агенција и осталих актера регионалног развоја са циљем економског развоја и унапређења идентитета региона. Посебна пажња у Програму посвећена је повезивању и умрежавању институција и организација на регионалном нивоу. Кроз Програм ће се идентификовати сви кључни субјекти регионалног развоја и потребе за унапређење капацитета, а све у циљу заједничке реализације пројеката од значаја за регионални развој. Подршка се реализује кроз саветодавне и едукативно-информативне активности, организацију семинара и обука, реализацију заједничких пројеката, као и друге видове подршке.

Програм ће се реализовати кроз:

1. Организацију заједничких догађаја са APPA;
2. Унапређење тренинг методологије APPA, а на основу спроведене анализе потреба за тренинзима
3. Развој програма обуке за КЛЕР, а на основу идентификације капацитета КЛЕР.

2. ЦИЉНА ГРУПА

Програм је усмерен на Јединице локалне самоуправе (ЈЛС), Канцеларије за локални економски развој (КЛЕР), акредитоване регионалне развојне агенције (APPA), и други релевантни партнери.

3. ЦИЉЕВИ

Општи циљ је допринос одрживом регионалном развоју кроз пружање подршке локалном економском развоју, путем побољшања капацитета рада ЈЛС, КЛЕР, APPA и других субјеката регионалног развоја.

Специфични циљеви:

- Повећан квалитет услуга и интензивнија сарадња са приватним сектором;
- Јачање капацитета за пружање услуга потенцијалним инвеститорима;
- Унапређен институционални механизам за сарадњу између ЈЛС, КЛЕР, APPA и других субјеката регионалног развоја и Агенције.

4. АКТИВНОСТИ

- Дефинисање описа послова реализатора анализе и обука;
- Спровођење поступка јавне набавке за реализатора услуге;
- Организација и реализација заједничких догађаја са APPA;
- Реализација обука.

5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Унапређени капацитети актера регионалног развоја;
- Умрежавање партнера на регионалном и локалном нивоу;
- Креирани партнерства на регионалном и локалном нивоу;
- Развијени програми обука за APPA И КЛЕР;
- Реализоване обуке за APPA И КЛЕР;
- Реализовани заједнички догађаји са APPA.

6. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о јавним агенцијама;
- Програмом рада Агенције у 2017. години.

У складу са Уредбом о утврђивању програма подстицања регионалног и локалног развоја у 2017. години („Сл. гласник РС“, бр. 5/2017) и Уредбом о утврђивању Програма стандардизованог сета услуга акредитованих регионалних развојних агенција у 2017. години („Сл. гласник РС“, бр. 5/2017), којима је од стране Министарства привреде Републике Србије реализација, односно делимична реализација поверена Развојној агенцији Србије, овом главом Програма утврђује се следеће:

3. ПРОГРАМ СТАНДАРДИЗОВАНОГ СЕТА УСЛУГА ЗА АКРЕДИТОВАНЕ РЕГИОНАЛНЕ РАЗВОЈНЕ АГЕНЦИЈЕ У 2017. ГОДИНИ

РЕДНИ БРОЈ:	3
ПРИОРИТЕТ:	висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	APPA
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	јануар – децембар 2017.
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	20.000.000,00 РСД 1. Буџетска средства: 20.000.000,00 РСД 2. Остали извори: / 0,00

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Програм спроводи Министарство привреде у сарадњи са Агенцијом и мрежом акредитованих регионалних развојних агенција. Стандардизовани сет услуга се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција (у даљем тексту: APPA) и представља 2 групе услуга и то: пружање помоћи у припреми и спровођењу регионалних и локалних развојних пројеката и реализација услуга промоције програма и уредбе Министарства привреде и то: Програма подстицања регионалног и локалног развоја у 2017. години, Програма подршке развоју пословне инфраструктуре за 2017. годину и Уредбе о поступку по коме се бирају инфраструктурни пројекти и поступку по коме се спроводи подршка унапређења локалне и регионалне инфраструктуре – Градимо заједно.

Корисници услуга које пружају APPA могу бити јединице локалне самоуправе, а корисници средстава су APPA.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ је унапређење обима и квалитета услуга које APPA пружају јединицама локалних самоуправа, а посебан циљ Програма је подизање капацитета ЈЛС за припрему и спровођење регионалних и локалних развојних пројеката.

3. АКТИВНОСТИ

- потписивање уговора између Министарства привреде и РАС;
- потписивање уговора између РАС и APPA;
- припрема упутства за реализацију Програма и модела извештавања од стране РАС;
- пружање пословних услуга корисницима од стране APPA у складу са програмом;
- квартално извештавање о реализованим услугама и израда годишњег извештаја;
- праћење реализације програма од стране РАС и извештавање Министарства привреде.

Носиоци реализације:

- Министарство привреде;
- Развојна агенција Србије;

- Акредитоване регионалне развојне агенције.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Унапређење доступности, обима и квалитета услуга подршке за пословање ЈЛС;
- Унапређење мера државне помоћи за подршку равномерном регионалном развоју.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о јавним агенцијама;
- Уредбом о утврђивању Програма стандардизованог сета услуга за акредитоване регионалне развојне агенције у 2017. години („Сл. гласник РС“, бр. 5/2017).

4. МЕРА СУФИНАНСИРАЊА ГОДИШЊЕ ЧЛНАРИНЕ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ЗА РАД И ПОСЛОВАЊЕ APPA

РЕДНИ БРОЈ:	4
ПРИОРИТЕТ:	Висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Јединице локалне самоуправе
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	јануар - октобар 2017. године
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	<p>1. Буџетска средства: 0,00</p> <p>2. Остали извори: / 0,00</p>

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Меру суфинансирања годишње члнарине јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) за рад и пословање APPA спроводи Министарство привреде у сарадњи са РАС, а у складу са Уредбом о утврђивању Програма подстицања регионалног и локалног развоја у 2017. години („Службени гласник РС”, бр. 5/17).

Висина средства за суфинансирање члнарина јединице локалне самоуправе, оснивача APPA, утврђују се у складу са Уредбом о утврђивању услова, критеријума и начина акредитације за обављање послова регионалног развоја и одузимања акредитације пре истека рока на који је издата („Службени гласник РС”, бр. 74/10 и 4/12) и важеће Уредбе о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе.

Суфинансирање члнарине врши се у зависности од степена развијености јединица локалне самоуправе, на следећи начин:

1) у износу од 25% годишње члнарине за ЈЛС разврстане у трећу групу по степену развијености;

- 2) у износу од 50% годишње чланарине за ЈЛС разврстане у четврту групу по степену развијености;
- 3) у износу од 75% годишње чланарине за ЈЛС разврстане у девастирана подручја.

Право на подношење захтева имају ЈЛС које су разврстане у трећу и четврту групу развијености и у девастирана подручја.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ:

- јачање институционалних капацитета јединице локалне самоуправе кроз суфинансирање годишње чланарине за рад и пословање APPA.

Специфични циљеви:

- обезбеђење средстава за финансирање годишње чланарине ЈЛС за рад и пословање APPA;
- јачање институционалне инфраструктуре за подршку регионалном развоју.

3. АКТИВНОСТИ

- Потписивање уговора између Министарства привреде и РАС;
- РАС прикупља и сумира захтеве са пратећом документацијом које доставља Министарству привреде;
- Министарство привреде врши контролу обрачунатог износа и доноси одлуку о одобравању суфинансирању годишње чланарине;
- Министарство привреде врши пренос одобрених средстава на подрачун за посебне намене ЈЛС.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Обезбеђена средстава за рад и пословање APPA;
- Ојачана институционална инфраструктура за подршку регионалном развоју.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о јавним агенцијама;
- Уредбом о утврђивању Програма подстицања регионалног и локалног развоја у 2017. години („Службени гласник РС” бр. 5/2017).

ПЛАН РАДА СЕКТОРА ЗА ПОДРШКУ ММСПП

Агенција је у 2016. години спровела јавне позиве за своје програме/пројекте, извршила прикупљање конкурсне документације оцењивање и Комисија је, у складу са утврђеним критеријумима, донела одлуке о додели средстава. Склопљени су уговори са корисницима подстицајних средстава, и у складу са уговореним обавезама део средстава је исплаћен корисницима подстицајних средстава, а преостали износ средстава ће бити исплаћен до коначне реализације пројеката. Програми који су започети у току 2016. године и који се настављају са реализацијом у 2017. години су:

1. ПРОЈЕКАТ ПОДРШКЕ ПОЧЕТНИЦИМА ЗА ЗАПОЧИЊАЊЕ ПОСЛА START-UP

Назив пројекта	Средства дефинисана финансијским планом за 2016	Планирана исплата до 31.12.2016.	Резервисана средстава за 2017. годину
Пројекат START UP	89.155.464,00 РСД	73.831.985,00 РСД	15.323.479,00 РСД

Агенција је у 2016. години реализовала Пројекат „Подршка почетницима за започињање послова - START-UP“.

Пакет подршке обухвата: реализацију обука, бесповратна средства и менторско праћење ММСП и предузетника. Овим приступом обезбеђује се квалитетнија селекција кандидата, а менторским радом опстанак новооснованих привредних субјеката.

Пројектом су обухваћена незапослена лица, која у претходних пет година нису имала регистровану делатност, којима се пружа могућност самозапошљавања и даљег коришћења подршке за успешно пословање и опстанак на тржишту.

Агенција је објавила Јавни позив и реализовала промоције Пројекта у сарадњи са Министарством привреде и акредитованим регионалним развојним агенцијама (APPA). Након затварања Јавног позива обављена је предселекција пријављених кандидата за похађање обука по јасно утврђеним критеријумима и по приоритетним циљним групама. Изабрани кандидати имали су могућност похађања два модула обука „Како започети сопствени бизнис“ и „Припрема Бизнис плана“. Кандидати су похађали наведена два модула обуке и припремали бизнис план са којим су се кандидовали за даље учешће у такмичењу за добијање бесповратних средстава. Комисија је на основу унапред дефинисаних критеријума оценила Бизнис планове и рангирала најбоље пословне идеје, након чега је уследити одбрана идеја од стране кандидата (Pitching business). Изабрани кандидати су потписали уговоре о додели бесповратних средстава са Агенцијом.

Износ бесповратних средстава по кориснику износио је од 300.000 до 1.000.000 динара, што представља 50% укупне вредности инвестиције, уз обавезу корисника да обезбеди сопствено учешће - 50% од укупног износа. Агенција ће трансферисати средства када се испуне сви предвиђени услови из уговора са корисницима.

Агенција ће у сарадњи са APPA пратити и менторски усмеравати рад корисника.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Опис пројекта:

Последњих неколико година министарства надлежна за послове привреде са мрежом институција за подршку микро, малим и средњим привредним друштвима (предузећима) и предузетницима (у даљем тексту ММСП и предузетници) спроводили су различите врсте финансијске и нефинансијске подршке овим категоријама корисника.

Развојна агенција Србије у 2016. години планира да заокружи пакет подршке почетницима у пословању кроз Пројекат „Подршка почетницима за започињање посла - START-UP“.

Пакет подршке обухвата: реализацију обука, бесповратна средства и менторско праћење ММСП и предузетници. Овим приступом обезбедила би се квалитетнија селекција кандидата, а менторским радом опстанак новооснованих привредних субјеката.

Пројектом су обухваћена незапослена лица, која у претходних пет година нису имала регистровану делатност, којима се пружа могућност самозапошљавања и даљег коришћења подршке за успешно пословање и опстанак на тржишту.

Развојна агенција Србије објавиће Јавни позив и реализације промоцију Пројекта у сарадњи са Министарством привреде и акредитованим регионалним развојним агенцијама (APPA). Након затварања Јавног позива објавиће се предселекција пријављених кандидата за похађање обука по јасно утврђеним критеријумима и по приоритетним циљним групама. Изабрани кандидати имаће могућност похађања два модула обука „Како започети сопствени бизнис“ и „Припрема Бизнис плана“. Кандидати су у обавези да похађају наведена два модула обуке и припреме бизнис план са којим ће се кандидовати за даље учешће у такмичењу за добијање бесповратних средстава. Комисија ће на основу унапред дефинисаних критеријума за оцену Бизнис планова оценити и рангирати најбоље пословне идеје, након чега ће уследити одбрана идеја од стране кандидата (Pitching business). Комисија за финални избор пословних идеја имаће минимум једног представника из привреде. Изабрани кандидати су у обавези да пре потписивања уговора о додели бесповратних средстава региструју привредни субјекат.

Износ бесповратних средстава по кориснику износио би од 300.000 до 1.000.000 динара, што представља 50% укупне вредности инвестиције, уз обавезу корисника да обезбеди сопствено учешће - 50% од укупног износа.

Кандидати који за реализацију своје пословне идеје добију бесповратна средства у распону од 500.000 до 1.000.000 динара имају обавезу да поред самозапошљавања запосле још једно лице у року од шест месеци од датума регистрације привредног субјекта.

Корисник бесповратних средстава је у обавези да послује минимум две године и у том периоду није му дозвољено отуђење основних средстава и смањење броја запослених.

Кориснику је дозвољено да бесповратна средстава утроши на основна средства за обављање делатности. Пројекат има за циљ да подржи оснивање привредних субјеката који ће се бавити производњом, прерадом и појединим услужним делатностима (IT сектор, иновативне делатности, социјално предузетништво и креативне индустрије).

Развојна агенција Србије у сарадњи са APPA пратиће и менторски усмеравати рад корисника.

Општи циљ:

Развој и промоција предузетничког духа и подстицање предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва. (Стуб-6. Акционог плана за спровођење Стратегије за подршку развоја МСПП и конкурентности за 2015. са пројекцијом за 2016. годину).

Увођење посебних програма подршке за МСПП намењених искључиво за жене, младе и социјално предузетништво (Стуб 6./6.1 Мера 3 - Активност 4: Унапређење финансирања женског предузетништва, предузетништва младих и социјалних предузећа).

Унапређење ефикасности и институционалне подршке пословању и развоју МСПП (Стуб 4 /4.1 Мера 3 - Даљи развој пословних услуга за МСПП, Активност 5 Спровођење програма менторства за предузетнике који су у првим годинама свог пословања. Мера 4 - Даљи развој обука за потенцијалне и постојеће предузетнике, Активност 3 - Наставак спровођења и даљи развој модула обука у оквиру програма ССУ за МСПП).

Специфични циљеви:

- Успостављање инструмената за подршку почетницима у пословању;
- Подршка женском предузетништву, предузетништву младих и социјалном предузетништву;
- Пружање помоћи незапосленим лицима да покрену сопствени посао – подршка отварању нових ММСП и предузетника;
- Подстицање отварања нових радних места.

Циљна група

Циљна група - физичка лица која немају запослење, али имају квалитетну пословну идеју за самозапошљавање. Селекција и избор кандидата обавиће се у складу са родним буџетирањем и подршком осетљивим циљним групама. За циљну групу “жене”

планирани буџет бесповратних средстава је минимум 30% од укупног буџета пројекта определеног за субвенције; за циљну групу „млади“ у старосној доби од 18-30 година – минимум 30%; за „тешко запошљиве категорије“ – минимум 10%; лица из девастираних подручја – 10%.

Активности пројекта:

- Објављивање Јавног позива;
- Промоција Пројекта;
- Предселекција кандидата за похађање обука;
- Реализација два модула обука у сарадњи са APPA;
- Припрема бизнис планова;
- Селекција најбољих бизнис планова;
- Одбрана селектованих бизнис планова пред Комисијом (Pitching business);
- Избор кандидата којима ће бити додељена бесповратна средства;
- Потписивање Уговора;
- Исплата 50% средстава авансно;
- Контрола наменског коришћења средстава;
- Исплата другог дела средстава (50%);
- Реализација менторинга у сарадњи са APPA;
- Праћење и извештавање кроз дефинисане индикаторе.

Резултати

- Допринос реализацији мера Стратегије за подршку развоја МСПП и конкурентности у складу са определеним средствима.
- Формирање нових ММСП и предузетничких радњи;
- Отварање нових радних места;
- Обука потенцијалних предузетника кроз модуле за започињање бизниса (упознавање са процедурама/обавезама везаним за пословање, обука за писање бизнис плана, тестирање сопствене пословне идеје);
- Промоција предузетништва (саставни део кампање „Година предузетништва“).

Индикатори:

- Број новоформираних радних места (150);
- Број новоформираних ММСП и предузетничких радњи (150);
- Број потенцијалних предузетника који су завршили обуку за започињање бизниса (350).

Индикатори ће бити праћени по циљним групама, по регионима, по ЈЛС. Кључне индикаторе, број запослених и број ММСП и предузетничких радњи, могуће је пратити у дужем временском периоду да би се оценила и одрживост пројекта.

У 2016. години, планирана су средства у укупном износу од 89.155.464,00 динара, планирана исплата до краја 2016. године је у износу од 75.000.000,00 динара а резервишу се средства у износу од 14.155.464,00 динара

Буџет 2017:

Активност	Реализатор	Буџет
Исплата средстава ММСПП	Агенција	7.823.479,00
Реализација менторинга у сарадњи Агенција/APPA са APPA (реализација 25 сати по кориснику x 1.500 дин/сат)		7.500.000,00
Праћење и извештавање кроз Агенција дефинисане индикаторе		-
Укупно		15.323.479,00

Људски ресурси:

Пројекат „Подршка почетницима за започињање посла START-UP“ планирано је да се реализује на целокупној територији Републике Србије и за његову реализацију потребно је ангажовање 6 лица запослених у Агенцији и ангажовање 15 APPA.

Пројекат је усклађен са:

- Стратегијом за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године;
- Законом о јавним агенцијама;
- Закон о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Актом о малом бизнису ЕУ (Small Business Act for Europe);
- Стратегијом Европа 2020;
- Програмом рада Развојне агенције Србије за 2016. годину.

2. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ПОСЛОВНОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНОЈ ИНФРАСТРУКТУРИ

Назив пројекта	Средства дефинисана финансијским планом за 2016	Планирана исплата до 31.12.2016.	Резервисана средстава за 2017. годину
Програм подршке пословној инфраструктури	130.000.000,00 РСД	52.119.024,39 РСД	77.880.975,61 РСД

Агенција је у току 2016. године расписала јавни позив за подршку најбољим пројектима које предлаже пословна институционална инфраструктура. Програм за циљ има развој предузетништва, конкуретности ММСП, новог запошљавања, одрживост постојећих радних места, интернационализацију, извоз као и међусобно повезивање, унапређење сарадње и партнеристава пословних субјеката. Предлоге пројеката у оквиру јавног позива подносила су привредна друштва или удружења регистрована у Агенцији за привредне регистре Републике Србије кластери, пословна удружења, задруге, пословни инкубатори, научно технолошки паркови, пословни инкубатори, хабови, регионалне развојне агенције, привредне коморе, НИО самостално или као водећи партнери у оквиру конзорцијума.

Комисија је по јасно успостављеним критеријумима извршила оцењивање и селекцију најбољих пројеката за суфинансирање. Агенција је склопила уговоре са корисницима програма и на основу уговорених обавеза један део активности наставља са реализацијом и у 2017. години.

Средства су одобрена по пројекту у износу од 500.000 до 5.000.000 динара. Агенција учествује у суфинансирању трошкова одобреног пројекта у висини до 50% укупне вредности оправданих трошкова пројекта, без пореза на додату вредност.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Опис пројекта:

У циљу развоја предузетништва, пословног амбијента и повећања конкуретности микро, малих и средњих привредних друштава (предузећа), пословна институционална инфраструктура има врло значајну улогу. Под појмом „пословна институционална инфраструктура“ подразумева се мрежа институција и организација које пружају услуге потенцијалним предузетницима или микро, малим и средњим привредним друштвима за развој њихових пословних капацитета или пружају услуге коришћења простора за обављање пословних делатности.

Развојна агенција Србије ће кроз овај програм подржати најбоље пројекте који за циљ имају развој предузетништва, конкуретности ММСП, новог запошљавања, одрживост постојећих радних места, интернационализацију, извоз као и међусобно повезивање, унапређење сарадње и партнеристава пословних субјеката.

Примарни циљ развоја пословне институционалне инфраструктуре је укупни привредни развој на локалном, регионалном и националном нивоу који је дефинисан акционим планом који прати Стратегију развоја МСПП 2015-2020. године. По јасно успостављеним критеријумима вршиће се оцењивање пројеката који ће морати да имају јасно исказане циљеве и показатеље, као и њихов утицај на локално економски развој, који ће се мерити током евалуационог процеса.

- Промоција предузетништва и примера добре праксе иновативних ММСПП, сарадње НИО и ММСПП на конкретним пројектима, као и ММСПП која користи услуге креативне индустрије, успешних кластера, задруга, постојећих ланаца вредности и слично.

Циљна група

Предлоге пројеката по расписаном јавном позиву моћи ће да подносе привредна друштва или удружења регистрована у Агенцији за привредне регистре Републике Србије (кластери, пословна удружења, задруге, пословни инкубатори, научно технолошки паркови, хабови, акцелератори и регионалне развојне агенције) самостално или као водећи партнери у оквиру конзорцијума.

Активности пројекта:

- Објављивање Јавног позива;
- Промоција Пројекта;
- Селекција корисника;
- Избор корисника којима ће бити додељена бесповратна средства;
- Потписивање Уговора;
- Исплата 50% средства авансно;
- Контрола наменског коришћења средства;
- Коначан обрачун и завршна исплата/провера по реализацији пројекта;
- Праћење реализације и извештавање.

Буџет 2017:

Активност	Реализатор	Буџет
Исплата 50% средства авансно	Агенција	12.880.975,61 РСД
Коначан обрачун и завршна исплата/провера по реализацији пројекта	Агенција	65.000.000,00 РСД
Праћење реализације и извештавање	Агенција	-
Укупно		77.880.975,61 РСД

Пројекат је усклађен са:

- Стратегијом за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године;
- Стратегијом и политиком развоја индустрије Републике Србије од 2011 до 2020. године;
- Стратегијом развоја и подршке индустрији информационих технологија;
- Законом о јавним агенцијама;
- Закон о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Програмом рада Развојне агенције Србије за 2016. годину.

Програм се састоји из две компоненте и то:

Компонента I:

Развој кластера у смислу развоја заједничког производа, развоја технолошких процеса, набавка заједничке опреме, изградња заједничких погона; Стимулисање пословног удружилаца и креирања ланаца вредности у циљу повећање степена финализације производа; Стимулисање пословног удружилаца и креирања ланаца добављача у циљу успостављања пословне сарадње између „великих купаца“ и ММСП; Развој пословних инкубатора у циљу проширења капацитета или оснивања нових ПИ;

Компонента II:

Промоција предузетништва; Развој услуга пословне инфраструктуре намењених подршци ММСП; Развој капацитета потенцијалних предузетника и ММСП кроз тренинге и обуке; Израда анализа и истраживања у сарадњи са НИО и ММСП на конкретним пројектима.

Средства се одобравају по пројекту у износу од 500.000 до 5.000.000 динара. Развојна агенција Србије учествује у суфинансирању трошкова одобреног пројекта у висини до 50% укупне вредности оправданих трошкова пројекта, без пореза на додату вредност. Сваки потенцијални корисник може да кандидује више пројеката.

Општи циљ

Развој привредних субјеката заснованих на знању, иновативности, конкурентности, пословном удружилачу, који треба да створе снажан, конкурентан и извозно оријентисан сектор ММСП и да значајно допринесу побољшању животног стандарда у Републици Србији.

Специфични циљеви:

- Развој пословне инфраструктуре намењене иновативним ММСП;
- Стављање у функцију постојећих научно – технолошких паркова;
- Развој услуга подршке иновативним ММСП;
- Суфинансирање заједничких пројекта научно истраживачких организација и привредних друштава / индустрије;
- Стављање у функцију постојећих инкубатора и развој нових услуга подршке у оквиру инкубатора;
- Развој нових пословних услуга заснованим на реалним потребама микро, малих и средњих предузетника и предузетника;
- Развој кластера, са посебним акцентом на развој заједничких производа;
- Развој пословних капацитета ММСП;
- Стимулисање пословног удружилаца и креирања ланаца вредности у циљу повећање степена финализације производа;
- Стимулисање пословног удружилаца и креирања ланаца добављача у циљу успостављања пословне сарадње између „великих купаца“ и микро, малих и средњих предузетника и предузетника;
- Унапређење квалитета радне снаге;

3. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ДАЉЕМ РАЗВОЈУ ММСП И ПРЕДУЗЕТНИКА У 2016. ГОДИНИ

Назив пројекта	Средства дефинисана финансијским планом за 2016	Планирана исплата до 31.12.2016.	Резервисана средстава за 2017. годину
Програм подршке даљем развоју МСП 2016	57.500.000,00 РСД	13.015.750,00 РСД	44.484.250,00 РСД

Агенција је реализацијом овог програма омогућила пружање директне подршке развоју микро, малих и средњих привредних друштава (у даљем тексту: ММСП), предузетника кроз давање бесповратних финансијских средстава за суфинансирање трошкова предложених пројеката. Програм је био намењен ММСП, предузетницима чија је претежна делатност производња и/или прерада и који успешно послују последње две године. Јавни позив је расписан 25. маја а затворен 8.јула 2016.године.

Одобрено 392 пријаве у планираном износу од 57.500.000,00 динара.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Општи циљ

Унапређење конкурентности и иновативности микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника и задруга који својим пословањем остварују успех на тржишту, развијају се и повећавају запосленост; повећање вредности и обима промета на домаћем и међународном тржишту; побољшање позиције на домаћем и страном тржишту; повећање интернационализације; унапређење пословних производних процеса, боље управљање ресурсима и побољшање квалитета производа/услуга.

Општи циљ је усаглашен са Стратегијом за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. и Акционим планом за спровођење Стратегије за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за 2015. са пројекцијом за 2016. годину:

Јачање одрживости и конкурентности МСПП (Стуб – 4)

- Димензија 3, Мера 2 – унапредити подршку за високоиновативна МСПП, еко-иновације, унапређење енергетске ефикасности и ефикасног коришћења ресурса

Унапређење приступима новим тржиштима (Стуб – 5)

- Димензија 2, Мера 4 – Обезбеђење подршке за постизање усаглашености са захтевима техничких прописа и стандарда

Развој и промоција предузетничког духа и подстицање предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва (Стуб - 6)

- Димензија 2, Мера 2 – повећати учешће жена, младих и социјалних предузета у разичитим програмима подршке МСПП
- Димензија 2, Мера 3 – Увести посебне програме подршке за МСПП намењене искључиво за жене, младе и социјално предузетништво

Специфични циљеви

- Стварање услова за раст и развој микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника и задруга;
- Унапређење пословних производних процеса, боље управљање ресурсима и побољшање квалитета производа;
- Унапређење положаја и улоге микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника и задруга на тржишту;
- Повећање броја жена у бизнису и већа видљивост успешних жена – предузетница;
- Стварање повољнијег пословног амбијента и бољег имиџа српских микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника и задруга;
- Интернационализација домаћих микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника и задруга.

Опис

Агенција ће реализацијом овог програма омогућити пружање директне подршке развоју микро, малих и средњих привредних друштава (у даљем тексту: ММСП), предузетника и задруга кроз давање бесповратних финансијских средстава за суфинансирање трошка предложених пројеката. Програм је намењен ММСП, предузетницима и задругама чија је претежна делатност производња и/или прерада и који успешно послују последње две године.

Програмом ће бити подржане следеће групе активности:

- Уређење пословања у складу са захтевима међународних стандарда пословања (имплементација стандарда или сертификација или ресертификација);
- Припрема за добијање права на коришћење знака производа („CE“ знак, еко-знак, FSC CoC, знак органског производа,...);

ПАС учествује у суфинансирању трошка одобреног пројекта у висини до 50% укупне вредности оправданих трошка пројекта, без пореза на додату вредност.

Активности на спровођењу Програма

- Расписивање Јавног позива;
- Формирање Радне групе и Комисије за оцењивање и избор пријава за доделу бесповратних средстава;
- Промоција Програма и давање саветодавних услуга од стране акредитованих регионалних развојних агенција (у даљем тексту: APPA);

- Пријем пристиглих пријава, контрола исправности и унос података у базу од стране APPA и достава пристиглих пријава у Агенцији;
- Преглед и оцена пристиглих пријава и селекција према утврђеним критеријумима од стране Радне групе и Комисије;
- Слање обавештења и одлука и закључивање уговора са корисницима;
- Реализација пројекта и подношење извештаја о реализацији од стране Корисника представа;
- Обрада и верификација Извештаја о реализацији подржаних пројекта и рефундација одобрених средстава;
- Мониторинг активности.

Резултати

- Приступ новим тржиштима
- Повећана конкурентност ММСП, предузетника и задруга
- Повећан извоз ММСП, предузетника и задруга
- Отварање нових радних места

Индикатори

- Број ММСП, предузетника и задруга које су ушли на ново тржиште
- Број нових радних места.
- Број ММСП, предузетника и задруга који су увели међународне стандарде пословања
- Број ММСП, предузетника и задруга који су добили право на коришћење знака производа

Буџет: 2017

Активност	Реализатор	Буџет
Укупно		44.484.250,00 РСД

Људски ресурси

Радна група (минимум 8 људи) + Комисија (5 чланова)

Програм је усклађен са:

- Стратегијом за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године;
- Акционим планом за спровођење Стратегије за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за 2015. са пројекцијом за 2016. годину
- Закон о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о регионалном развоју;

- Актом о малом бизнису ЕУ (Small Business Act for Europe);
- Стратегијом Европа 2020;
- Програмом рада Развојне агенције Србије за 2016. годину.

4. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈИ ММСПП И КЛАСТЕРА У 2016. ГОДИНИ

Назив пројекта	Средства дефинисана финансијским планом за 2016	Планирана исплата до 31.12.2016.	Резервисана средстава за 2017. годину
Програм интернационализације	326.800.000,00 РСД 800.000,00 РСД оперативни трошкови 326.000.000,00 РСД за подкомпоненту 1 и 2	22.873.550,00 РСД 800.000,00 РСД оперативни трошкови 22.073.550,00 РСД	303.926.450,00 РСД за подкомпоненту 1 и 2

Пројекат је намењен ММСП и кластерима чија је претежна делатност производња или прерада и који успешно послују последње две године. Основни циљ овог програма је интернационализација привредних друштава, предузетника и кластера у циљу присутности и остваривања већег прихода на међународном тржишту.

Јавни позив за компоненту 1 овог програма је расписан 27. априла 2016. године и трајаће до утрошка средстава. Рок за реализацију закључених уговора је годину дана од дана закључења уговора. Одобрено је 148 пријава у укупном износу од 72.550.250,00 динара – компонента I. Реализација компоненте 2 започета је у 2016. години.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Општи циљ

Основни циљ овог пројекта је интернационализација микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника (у даљем тексту ММСП), великих привредних друштава и кластера у циљу присутности и остваривања прихода на иностраним тржиштима.

Специфични циљеви:

- Стварање услова за раст и развој ММСП, великих привредних друштава и кластера;
- Побољшање старих и развијање нових производа који ће бити конкурентни на иностраном тржишту;
- Већи обим спољнотрговинске размене ММСП, великих привредних друштава и кластера;

- Повећање видљивости и стално присуство српских брендова на иностраним тржиштима;
- Приступ новим тржиштима, ван граница државе.

Компонента 1	Подршка интернационализацији ММСП и кластера-план 2016	Очекивана реализација до краја 2016.	Резервисана средства за 2017.
Приоритет:	Висок	Висок	Висок
Корисници услуга и циљна група:	ММСП, велика предузећа и кластери	ММСП, велика предузећа и кластери	ММСП, велика предузећа и кластери
Време реализације:	март 2016 – децембар 2017. године	март 2016 – децембар 2016.	јануар 2017 – децембар 2017
Буџет	110.500.000,00 РСД 500.000,00 РСД-оперативни трошкови 110.000.000,00 РСД – подстицајна средства	500.000,00 РСД - оперативни трошкови 22.073.550,00 РСД - подстицајна средства	87.926.450,00 РСД - подстицајна средства

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Опис

Агенција ће реализацијом ове компоненте омогућити пружање директне подршке развоју ММСП и кластера кроз давање бесповратних финансијских средстава за суфинансирање предложених пројекта. Пројекат је намењен ММСП и кластерима чија је претежна делатност производња или прерада и који успешно послују последње две године.

Пројектом се финансирају активности ММСП и кластера кроз учешће у финансирању трошкова пројектних активности за следеће групе активности:

- Побољшање постојећих и развој нових производа;
- Тестирање нових производа;
- Дизајн новог производа или амбалаже;
- Учешће на међународним сајмовима;
- Испитивање страног тржишта

Агенција учествује у суфинансирању пројекта, у висини до 50% укупне вредности оправданих трошкова пројекта, без пореза на додату вредност.

Активности на спровођењу Пројекта

- Расписивање јавног позива;
- Формирање Радне групе и Комисије за оцењивање и избор пријава за доделу бесповратних средстава;
- Промоција Програма и давање саветодавних услуга од стране акредитованих регионалних развојних Агенција (у даљем тексту: APPA);
- Пријем пристиглих пријава, контрола исправности и унос података у базу од стране APPA и достава пристиглих пријава у Агенцију;
- Преглед и оцена пристиглих пријава и селекција према утврђеним критеријумима од стране Радне групе и Комисије;
- Слање обавештења и одлука и закључивање уговора са корисницима;
- Реализација пројекта и подношење извештаја о реализацији од стране Корисника средстава;
- Обрада и верификација Извештаја о реализацији подржаних пројекта и рефундација одобрених средстава;
- Мониторинг активности.

Индикатори

- Број ММСП и кластера који су ушли на ново тржиште
- Повећање укупних пословних прихода
- Повећање прихода од извоза
- Повећања броја запослених

Ресурси

Координатор + радна група (5) + комисија (5)
 Координатор + радна група (5) + комисија (5) + реализатор
 Мониторинг процес се спроводи кроз директне посете корисницима средстава. По Програму је предвиђено да се изврши мониторинг најмање 10% корисника- добитника средстава: аутомобили и гориво

Буџет 2017	Активност	Реализатор	Буџет
	Обрада и верификација Извештаја о реализацији подржаних пројекта и рефундација одобрених средстава	Агенција	87.926.450,00
	Укупно		87.926.450,00

Људски ресурси

Координатор + радна група (5) + комисија (5)

Компонента 2	Унапређење пословања и промоција српске привреде на иностраним тржиштима план 2016	Очекивана реализација до краја 2016.	Резервисана средства за 2017.
Приоритет:	Висок	Висок	Висок
Корисници услуга и циљна група:	Микро, мала, средња, велика привредна друштва, предузетници, удружења предузетника и кластери	Микро, мала, средња, велика привредна друштва, предузетници, удружења предузетника и кластери	Микро, мала, средња, велика привредна друштва, предузетници, удружења предузетника и кластери
Време реализације:	децембар 2016. – децембар 2017	До 31. децембра 2016.	Јануар-децембар 2017.
Буџет	216.300.000,00 РСД 300.000,00 РСД оперативни трошкови 216.000.000,00 РСД	300.000,00 РСД - оперативни трошкови	216.000.000,00 РСД

Опис

Ради већег и континуираног присуства српске привреде на иностраним тржиштима и побољшања имиџа Републике Србије у иностранству, Агенција ће реализовати низ активности ради унапређења пословања и промоције домаћих компанија и домаће привреде иностраним тржиштима. Кроз реализацију ове компоненте, Агенција ће подржати домаће компаније да изађу на нова тржишта, повећају обим спољнотрговинске размене са иностранством, као и представити домаћу привреду, привредне потенцијале и услове за пословање у Републици Србији.

Пројектом ће се финансирати следеће групе активности:

- Подкомпонента 1: Избор идејног решења за промоцију српске привреде на страним тржиштима;
- Подкомпонента 2: Организација промотивних активности

Промоција српске привреде има директну рафлексију на повећање извоза, што резултира потенцијалном сублимацијом са 60% у БДП-у. Само 4.5% микро, малих и средњих предузећа извози, а циљ је да тај проценат буде 10. Сам извоз утиче на смањење платног дефицита са иностранством. Промоција српске привреде у иностранству директна је подршка конкурентности домаће привреде. Циљ овог програма је и подизање нивоа видљивости српске привреде на иностраним тржиштима,

чиме вршимо битан утицај и на повећање извоза и на повећање инвестиција. Промоција домаће привреде је најбоље оцењен модел привредног раста земља у транзицији. Унифицирани приступ резултира унапређењем препознатљивости и једновременом изградњом интернационалног бренда – Развојне агенције Србије.

Организација промотивних активности подразумева:

1. Креирање нових промотивних садржаја у електронској и штампаној форми
2. Директно таргетирање потенцијалних инвеститора и организација инвестиционих мисија у иностранству
3. Организација инвестиционих конференција у земљи
4. Успостављање Aftercare функције везано за постојеће инвеститоре
5. Креирање партнерства са интернационалним компанијама и институцијама у области пословног консалтинга, управљања људским ресурсима и сл.
6. Креирање партнериства са међународним финансијским, медијским и донаторским институцијама у области праћења и подршке директних страних инвестиција.
7. Изградња корпоративног идентитета Агенције као препознатљиве, кредитабилне и професионалне институције у домену привлачења директних инвестиција
8. Јачање сарадње са националним институцијама које имају своје мреже представништава у иностранству у циљу промовисања инвестиционих потенцијала Србије.
9. Коришћење друштвених мрежа као метода директне комуникације са заинтересованом јавношћу.

Планом је предвиђено да се креирају кратки промотивни филмови о инвестиционим потенцијалима појединачних градова и општина у Србији који би били приказивани делегацијама потенцијалних инвеститора на састанцима и презентацијама у просторијама Агенције. Филмови би имали унифицирану структуру и били би рађени у сарадњи са заинтересованим локалним самоуправама. Израда инфо-китова који представљају скуп појединачних докумената који обрађују најважније теме од интереса потенцијалних инвеститора. Идеја је да се креира 10-15 појединачних докумената који би служили као основа за прављење персонализованих одговора на упите.

Директно таргетирање представља корак ка већој проактивности у привлачењу жељених инвестиционих пројеката из индустрија које могу да одбаце највеће позитивне ефekte на укупан привредни развој Србије. Ово је једна од најзахтевнијих активности јер изискује значајно ангажовање инвестиционих саветника док је уобичајено да само 1% од контактираних компанија заправо реализује инвестиционе пројекте у земљи. Организација инвестиционих мисија представља активност која је фокусирана за заказивање састанака и презентација са представницима таргетираних компанија у њиховим корпоративним седиштима или производним капацитетима у иностранству. Планом је предвиђено да се укупно 8 оваквих мисија одржи у 2017 години, с тим да је

приоритет да се у једној посети закаже неколико (најмање 3 састанка) са представницима жељених компанија. Као резултат иницирања контакта и инвестиционих мисија са компанијама из приоритетних сектора организују се посете представника тих компанија Србији и обилазак препоручених инвестиционих локација. Активност предвиђа успостављање активних партнерства са државним институцијама и пословним удружењима које организују посете привреднику Србији како би се пре самих посета идентификовале компаније чланице делегација које могу да буду посебно интересантне за презентацију инвестиционих потенцијала и са њима организовали непосредни састанци за време боравка у земљи.

Организација инвестиционих конференција представља активност која је усмерена ка креирању одрживих платформи на којима ће бити организоване презентације, панели и састанци који би требало да привуку представнике компанија из иностранства који нису имали претходна искуства покретања инвестиционих пројеката у земљи да узму учешће на овим догађајима. Инвестиционе конференције су такође добар начин да се прикупе информације о актуелним трендовима у приоритетним индустриским секторима и проблемима везано за услове пословања.

Aftercare функција Агенције представља системску активност којом је предвиђено организовање посете и састанака постојећим инвеститорима у земљи. Циљ ових састанака је да се у директном контакту са представницима компанија идентификују могућности и потребе везано за проширење постојећих капацитета, привлачење нових инвеститора који су директни партнери анкетираним компанијама, решавање текућих административних проблема, ангажовање домаћих привредних друштава у локалне ланце добављача и сервисирање других потреба везано за даљи развој компаније.

Креирање партнерства са интернационалним компанијама и институцијама у области пословног консалтинга, управљања људским ресурсима и сл. је активност која је усмерена ка креирању одрживих партнерства са интернационалним компанијама из домена пословног консталтинга (Delloite, E&Y, JLL, KPMG, PWC, BCG и сл.) као и компанијама у области управљања људским ресурсима (Manpower, GI Group, Addeco и сл.) како би се проширио простор за заједничко деловање у области привлачења инвеститора у Србију и дефинисале будуће заједничке активности.

Међународне финансијске, медијске и донаторске институције представљају значајан извор информација за потенцијалне компаније које разматрају потенцијалне локације за нове инвестиционе пројекте. Успостављање партнерства за представницима најзначајнијих центара за обраду и публиковање информација о глобалним кретањима у области СДИ представља важну картику у изградњи имиџа Србије као повољне инвестиционе дестинације.

Изградња корпоративног идентитета Агенције као препознатљиве, кредитабилне и професионалне институције у домену привлачења директних инвестиција је активност

која је усмерена на изградњу препознатљивог услужног бреда Агенције у земљи и иностранству кроз креирање брендираних корпоративних поклона и других садржаја који ће да повећају видљивост агенције према циљној јавности и јасније комуницирају мисију и вредности Агенције. Активношћу је предвиђен даљи развој елемената који утичу на креирање позитивних "user experience" будућих клијената Агенције, а који подразумевају формализацију протоколарних ствари као што су процедуре организације састанака, dress code саветника који улазе у директан контакт са клијентима, процедуре везано за одговарање на упите и слично.

Различите институције на националном нивоу (Министарство спољних послова, Министарство трговине, туризма и телекомуникација) као и пословна удружења (Привредна комора Србије) имају своје сталне представнике у иностранству који би могли да буду више ангажовани на пословима идентификације и ступања у контакт са потенцијалним инвеститорима, организације инвестиционих мисија представника Агенције у земљама где су ангажовани као и организације посета тих компанија Србији. Активношћу је предвиђена формализација партерства Агенције са овим институцијама и креирање протокола како би се постигао максималан синергетски ефекат у анимирању потенцијалних инвеститора.

Друштвене мреже су у кратком времену постале незаобилазан медиј са остваривање директне комуникације са заинтересованом јавношћу и земљи и иностранству. Активно присуство на друштвеним мрежама, поготово кроз публикацију резултата анализа и активности из домена Агенције, представља снажан алат у подизању видљивости Агенције и комуникацији мисије и вредности Агенције са циљном публиком.

Активности на спровођењу Компоненте 2:

Подкомпонента 1:

- Креирање критеријума и формирање Комисије за избор идејног решења;
- Јавни позив за избор најбоље понуда;
- Преглед и оцена пристиглих пријава и селекција према утврђеним критеријумима од стране Комисије;
- Слање обавештења и одлука и закључивање уговора са добитницима;
- Реализација пројектних активности и подношење извештаја о реализацији од стране Корисника средстава;
- Свечана додела награда
- Исплата одобрених средстава.

Подкомпонента 2:

- Јавна набавка - тендер за избор стратешког партнера;
- Слање обавештења и одлука и закључивање уговора са извођачем;
- Обрада и верификација Извештаја о реализацији активности

Буџет 2017

Активност	Реализатор	Буџет
Подкомпонента 1	Агенција	/ 5.000.000,00 РСД
Подкомпонента 2 - Јавна набавка - тендер за избор стратешког партнера -Трошкови сајмова у иностранству -Идејна решења за одржавање Б2Б догађаја и форума и трошкови реализације догађаја -Штампање потребног материјала за догађаје	Агенција	/ 151.000.000,00 РСД 40.000.000,00 РСД 17.000.000,00 РСД 3.000.000,00 РСД
Укупно		216.000.000,00 РСД

Програм је усклађен са:

- Стратегијом за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године;
- Акционим планом за спровођење Стратегије за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за 2015. са пројекцијом за 2016. годину;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о улагањима.

ПРОЈЕКТИ/ПРОГРАМИ КОЈИ ЂЕ СЕ СПРОВОДИТИ У 2017. ГОДИНИ

1. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ПОЧЕТНИЦИМА ЗА ЗАПОЧИЊАЊЕ ПОСЛА START-UP

РЕДНИ БРОЈ:	1
ПРИОРИТЕТ:	Висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Физичка лица - потенцијални предузетници, као и новоосновани привредни субјекти
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017. - 2018. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	120.000.000,00 РСД 1. Буџетска средства: 120.000.000,00 РСД 2. Остали извори: / 0,00

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА:

У 2016. години Агенција први пут је реализовала програм за подршку почетницима у пословању, у оквиру кога је укупно 156 лица прошло обуку за започињање сопственог посла и израду пословног плана, 125 лица добило подршку у изради пословног плана и регистраовања привредног субјекта, а затим 116 лица добило бесповратну финансијску помоћ и бесплатну подршку ментора.

У 2017. години Агенција планира да заокружи пакет подршке почетницима у пословању кроз овај програм.

Пакет подршке обухвата: реализацију обука, бесповратна средства и менторско праћење ММСП и предузетника. Овим приступом обезбедиће се одговарајућа селекција пријава, а менторским радом праћење и опстанак новооснованих привредних субјеката.

Програмом су обухваћена незапослена лица, којима се пружа могућност самозапошљавања и даљег коришћења подршке за успешно пословање и опстанак на тржишту, као и привредни субјекти, који у тренутку подношења пријаве не послују дуже од две године.

Програмом има за циљ да подржи оснивање привредних субјеката који ће се бавити производњом, прерадом и услужним делатностима.

Агенција ће објавити Јавни позив и реализације промоцију Програма у сарадњи са регионалним развојним агенцијама (РРА). Након затварања Јавног позива обавиће се предселекција пријављених кандидата за похађање обука по јасно утврђеним критеријумима. Кандидати су у обавези да похађају обуке и припреме бизнис план којим ће се кандидовати за даље учешће у такмичењу за добијање бесповратних средстава. Комисија ће на основу унапред дефинисаних критеријума за оцену Бизнис планова оценити и рангирати најбоље пословне идеје, након чега ће уследити одбрана идеја од стране кандидата пред Комисијом (Pitching business).

За производне делатности и делатности прераде корисник ће морати да обезбеди сопствено учешће у износу од минимум 30%, а за услужне делатности минимум 50%.

Кандидати који се баве услужним делатностима имаће обавезу да запосле још два лица у року од 12 месеци од датума потписивања уговора са Агенцијом.

Корисник бесповратних средстава је у обавези да послује минимум две године и у том периоду није му дозвољено отуђење основних средстава и смањење броја запослених у оквиру Пројекта.

Агенција ће у сарадњи са РРА пратити и менторски усмеравати рад корисника.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ:

Унапређење ефикасности и институционалне подршке пословању и развоју МСПП (Стуб 4 /4.1 Мера 3 - Даљи развој пословних услуга за МСПП, Активност 5 Спровођење програма менторства за предузетнике који су у првим годинама свог пословања. Мера 4 - Даљи развој обука за потенцијалне и постојеће предузетнике, Активност 3 - Наставак спровођења и даљи развој модула обука у оквиру програма ССУ за МСПП - Стратегија

за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године).

Специфични циљеви:

- Успостављање инструмената за подршку почетницима у пословању;
- Пружање помоћи незапосленим лицима да покрену сопствени посао – подршка отварању нових ММСП и предузетника;
- Подстицање отварања нових радних места.

3. ЦИЉНА ГРУПА

Физичка лица и привредни субјекти који у тренутку подношења пријаве не послују дуже од две године, којима се пружа могућност самозапошљавања и даљег коришћења подршке за успешно пословање и опстанак на тржишту.

4. АКТИВНОСТИ:

- Објављивање Јавног позива;
- Промоција Пројекта;
- Предселекција кандидата за похађање обука;
- Реализација обука у сарадњи са РРА;
- Припрема бизнис планова;
- Селекција најбољих бизнис планова;
- Одбрана селектованих бизнис планова пред Комисијом (Pitching business);
- Избор кандидата којима ће бити додељена бесповратна средства;
- Потписивање Уговора;
- Исплата средства;
- Реализација менторинга у сарадњи са РРА;
- Контрола наменског коришћења средства;
- Праћење и извештавање кроз дефинисане индикаторе.

5. РЕЗУЛТАТИ

- Формирана нова ММСП и предузетничке радње;
- Отворена нова радна места;
- Обучени потенцијални предузетници кроз модуле за започињање бизниса (упознавање са процедурома/обавезама везаним за пословање, обука за писање бизнис плана, тестирање сопствене пословне идеје)

6. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Стратегијом за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;

- Законом о контроли државне помоћи;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи;
- Програмом рада Агенције за 2017. годину.

2. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ИЗВОЗНИЦИМА

РЕДНИ БРОЈ:	2
ПРИОРИТЕТ:	висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Удружења регистрована у Агенцији за привредне регистре Републике Србије, кластери, НВО, регионалне развојне агенције, привредне коморе, факултети, институти, консултантске и друге организације које баве привредним развојем, ММСПП
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	45.000.000,00 РСД 1. Буџетска средства: 45.000.000,00 РСД

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Кроз овај Програм подршке, Агенција обезбеђује квалитетну и континуирану институционалну подршку микро, малим и средњим привредним друштвима и предузетницима који су извозно оријентисани. Програмом су обухваћене активности које се односе на повећање извозне конкурентности српске привреде, односно повећање вредности извоза и броја извозника, побољшање квалитета извозних производа, унапређење структуре српског извоза, као и јачање позиције предузећа на постојећим тржиштима, али и излазак на нова.

Програм се састоји из 2 компоненте:

КОМПОНЕНТА 1 – Припрема за први извоз

Ова компонента је намењена микро, малим и средњим привредним друштвима и предузетницима који још увек не извозе, али поседују потенцијал, односно заинтересоване су за извоз. Циљ је да се ови привредни субјекти припреме за извоз. За доделу бесповратних средстава могу да конкуришу удружења, кластери, РПА, привредне коморе, факултети, институти, НВО, самостално и/или као водећи партнер у оквиру конзорцијума.

Друге организације које се баве подршком привреди (пословни инкубатори, научно технолошки паркови и сл.), као и привредна друштва и предузетници код којих

консултантске активности представљају претежну делатност, могу да конкуришу једино као чланови Конзорцијума.

Опис компоненте 1: Удружења, кластери, РРА, привредне коморе, факултети, институти, НВО или Конзорцијуми конкуришу са предлогом пројекта који привредним субјектима који још увек не извозе, а заинтересовани су за извоз, пружају могућност учења, односно стицања знања и вештина које су им потребне да постану извозници. Предлог пројекта треба да садржи комплетан пакет подршке са утврђеним методама имплементације намењен привредним друштвима и предузетницима који желе да извозе (информисање, обука, саветовање, менторинг...).

Финансирање програма: У оквиру ове компоненте Агенција ће суфинансирати до 60% оправданих трошкова од укупне вредности Пројекта. Остатак од укупног износа, дужан је да обезбеди подносилац Пројекта.

КОМПОНЕНТА 2 – Унапређење капацитета извозника

Ова компонента је намењена микро, малим, средњим привредним друштвима и предузетницима који су реализовале макар један извозни посао.

Опис компоненте 2: Привредна друштва и предузетници могу да конкуришу за једну или више активности које су предмет суфинансирања од стране Агенције:

- Организовање обука везаних за извозне активности;
- Уређење пословања у складу са захтевима међународних стандарда пословања;
- Усаглашавање производа са захтевима за добијање права за коришћење знака производа;
- Израда плана извоза;
- Нови дизајн производа или амбалаже и припрема документације ради припреме производа за инострано тржиште;
- Окупљање извозника ради заједничког наступа на иностраним тржиштима и њихово удруживање,
- Окупљање извозника по тржиштима.

Финансирање програма: У оквиру ове компоненте Агенција ће суфинансирати до 50% оправданих трошкова од укупне вредности Пројекта. Остатак од укупног износа, дужан је да обезбеди подносилац Пројекта.

2. ЦИЉЕВИ

Основни циљ овог пројекта је интернационализација микро, малих и средњих привредних друштава и предузетника у циљу присутности и остваривања прихода на иностраним тржиштима.

Специфични циљеви програма су:

- Повећање конкурентности домаће привреде;

- Стварање услова за раст и развој ММСПП;;
- Побољшање и прилагођавање домаћих производа који ће бити конкурентни на иностраним тржиштима;
- Већи обим спољнотрговинске размене ММСПП;
- Повећање броја ММСПП која извозе;
- Повећање видљивости и стално присуство српских брендова на иностраним тржиштима.

3. АКТИВНОСТИ

- Припрема Упутства за реализацију Програма од стране Агенције;
- Расписивање Јавног позива;
- Утврђивање процедуре за одлучивање о додели финансијских средстава;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Потписивање уговора о додели средстава;
- Пренос средстава корисницима програма;
- Праћење реализације и извештавање.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повећан број ММСПП која извозе;
- Повећан број ММСПП која извозе на нова тржишта;
- Повећан обим извоза;
- Повећање прихода привредног субјекта;

5. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Закон о регионалном развоју
- Законом о контроли државне помоћи;
- Програмом рада Агенције у 2017. години;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

3. ПРОГРАМ ПРОМОЦИЈЕ ИЗВОЗА

РЕДНИ БРОЈ:	3
ПРИОРИТЕТ:	висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Удружења регистрована у Агенцији за привредне регистре Републике Србије, РПА, ММСПП, привредне коморе, кластери
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	60.000.000,00 РСД 1. Буџетска средства: 60.000.000,00 РСД

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Кроз овај Програм подршке, Агенција обезбеђује институционалну подршку микро, малим и средњим предузећима, предузетницима, кластерима и удружењима који су извозно оријентисани и који желе да повећају обим своје спољнотрговинске размене. Програмом су обухваћене активности које се односе на излазак српске привреде на нова тржишта, на повећање извозне конкурентности, односно повећање вредности извоза и броја извозника кроз организацију сајамских наступа у иностранству и компанијских мисија на секторском принципу.

Активности које ће се подржати кроз доделу бесповратних средстава су:

- Индивидуални наступи ММСПП на међународним сајмовима у иностранству,
- Организација компанијских мисија у иностранству.

Програм се састоји из 2 компоненте:

КОМПОНЕНТА 1 – Индивидуални наступи на међународним сајмовима у иностранству

Ова компонента је намењена привредним друштвима и предузетницима који желе да представе своје производе на међународним сајмовима у иностранству у циљу повећања прихода извозом.

Опис компоненте 1: Привредна друштва и предузетници конкуришу за индивидуални наступ на међународном сајму у иностранству. Под оправданим трошковима сајамских активности подразумевају се трошкови закупа и изградње излагачког простора, административни трошкови (уписнина), техничке услуге (прикључак, утрошак воде и електричне енергије), израда промотивног материјала и организација узвратних посета. Агенција ће дефинисати критеријуме за сајмове које ће подржати кроз овај Програм.

Финансирање пројекта: У оквиру ове компоненте Агенција ће суфинансирати до 50% оправданих трошкова од укупне вредности Пројекта. Остатак од укупног износа дужан је да обезбеди подносилац Пројекта.

КОМПОНЕНТА 2 – Организација компанијских мисија у иностранству

Опис компоненте 2: Ова компонента је намењена подршци пројектима које предлажу РРА, привредне коморе, удружења, кластери, НВО и др. а који су намењени организацији компанијских мисија на циљаним иностраним тржиштима

Финансирање пројекта: У оквиру ове компоненте Агенција ће суфинансирати до 50% оправданих трошкова од укупне вредности Пројекта. Остатак од укупног износа, дужан је да обезбеди, подносилац Пројекта.

2. ЦИЉЕВИ

Основни циљ овог пројекта је промоција извоза микро, малих и средњих привредних друштава и предузетника у циљу присутности и остваривања прихода на иностраним тржиштима.

Специфични циљеви програма су:

- Повећање конкурентности домаће привреде;
- Стварање услова за раст и развој ММСПП;;
- Побољшање и прилагођавање домаћих производа који ће бити конкурентни на иностраним тржиштима;
- Већи обим спољнотрговинске размене ММСПП;
- Повећање броја ММСПП која извозе;
- Повећање видљивости и присуство српских брендова на иностраним тржиштима;

3. АКТИВНОСТИ

- Припрема Упутства за реализацију Програма од стране Агенције;
- Расписивање Јавног позива;
- Утврђивање процедуре за одлучивање о додели финансијских средстава;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Потписивање уговора о додели средстава;
- Пренос средстава корисницима програма;
- Праћење реализације и извештавање.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повећан број ММСПП која извозе;
- Повећан обима извоза;
- Повећани приходи ММСПП;

5. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о контроли државне помоћи;
- Програмом рада Агенције у 2017. години;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

4. ПОДРШКА РАЗВОЈУ КОНКУРЕНТНОСТИ ММСПП

РЕДНИ БРОЈ:	4
ПРИОРИТЕТ:	висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	ММСПП, кластери, удружења регистрована у Агенцији за привредне регистре Републике Србије, пословни инкубатори, задруге
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	100.000.000,00 РСД 1. Буџетска средства: 100.000.000,00 РСД

1. ОПИС ПРОГРАМА

У циљу унапређења предузетништва, пословног амбијента и повећања конкурентности сектора ММСПП и развоја пословне инфраструктуре, Агенција ће кроз овај програм подржати најбоље пројекте који за циљ имају развој предузетништва, унапређење конкурентности ММСПП, креирање ланаца добављача, ново запошљавање и одрживост постојећих радних места, као и међусобно повезивање, унапређење сарадње и партнерства привредних субјеката.

Програм се састоји из 3 компоненте:

КОМПОНЕНТА 1 – Подизање капацитета ММСПП за пословање и менаџмент

Ова Компонента је намењена микро, малим, средњим предузећима и предузећицима који имају потребу да унапреде своју конкурентност, прилагоде своје производе захтевима међународног тржишта и подигну своје људске капацитете у циљу ефикаснијег пословања. Циљна група – ММСПП

Опис Компоненте 1: ММСПП конкуришу за једну од понуђених активности, и то за:

- Уређење пословања у складу са захтевима међународних стандарда пословања (имплементација стандарда, сертификација, ресертификација)
- Усаглашавање производа са захтевима за добијање права за коришћење знака производа; Едукација менаџмента и запослених кроз специјализоване обуке;
- Нови дизајн производа и амбалаже;
- Маркетинг новог производа.

У оквиру активности „Уређење пословања у складу са захтевима међународних стандарда пословања (имплементација стандарда, сертификација, ресертификација)“, ММСПП може конкурисати за више подактивности.

Финансирање пројекта: У оквиру ове компоненте Агенција ће суфинансирати до 50% оправданих трошкова од укупне вредности Пројекта. Остатак од укупног износа дужан

је да обезбеди подносилац Проекта. Бесповратна средства ће бити исплаћивана по систему рефундације.

КОМПОНЕНТА 2 – Подршка умрежавању привредних субјеката

За бесповратна средства могу да конкуришу кластери, пословна удружења, задруге или пословни инкубатори.

Опис компоненте 2:

Агенција кроз ову компоненту подстиче пословно удруђивање и креирање ланаца вредности у циљу заједничке производње. Агенција ће суфинансирати:

- набавку заједничке производне опреме;
- инфраструктурно опремање заједничког постојећег или новог радног простора;
- адаптацију заједничког постојећег или новог радног простора;
- развој заједничког процеса производње.

Финансирање пројекта: У оквиру ове компоненте Агенција ће суфинансирати до 50% оправданих трошкова од укупне вредности Проекта. Остатак од укупног износа дужан је да обезбеди подносилац Проекта.

КОМПОНЕНТА 3 – Подршка креирању ланаца добављача

Ова компонента је намењена ММСПП која желе да буду део ланца добављача.

Опис компоненте 3: Пројекат подносе најмање два ММСПП која су будући/постојећи добављачи једном привредном субјекту (купцу).

ММСПП конкуришу за једну од следећих активности и то:

- Уређење пословања у складу са захтевима међународних стандарда пословања (имплементација стандарда, сертификација, ресертификација);
- Усаглашавање производа са захтевима за добијање права за коришћење знака производа;
- Едукација менаџмента и запослених кроз специјализоване обуке;
- Набавка нове или половне (до 5 година старости) производне опреме.

Финансирање пројекта: У оквиру ове компоненте Агенција ће суфинансирати до 50% оправданих трошкова од укупне вредности Проекта.

2. ЦИЉЕВИ

Основни циљ овог програма је развој привредних субјеката и повећање њихове конкурентности, која треба да створи снажан, конкурентан и извозно оријентисан сектор ММСПП.

Специфични циљеви програма су:

- Побољшање и прилагођавање домаћих производа који ће бити конкурентни на иностраним тржиштима;

- Развој кластера, удружења и задруга са посебним акцентом на развој заједничких производа;
- Развој пословних капацитета ММСПП;
- Стимулисање пословног удрживања и креирања ланаца вредности у циљу повећање степена финализације производа;
- Стимулисање пословног удрживања и креирања ланаца добављача у циљу успостављања пословне сарадње између „великих купаца“ и микро, малих и средњих предузећа и предузетника;
- Супституција увоза;
- Унапређење квалитета људских ресурса;
- Стварање услова за раст и развој ММСПП;

3. АКТИВНОСТИ

- Припрема Упутства за реализацију Програма од стране Агенције;
- Расписивање Јавног позива;
- Утврђивање процедуре за одлучивање о додели финансијских средстава;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Потписивање уговора о додели средстава;
- Пренос средстава корисницима програма;
- Реализација менторинга запослених у Агенцији који раде на спровођењу Програма;
- Праћење реализације и извештавање кроз дефинисане индикаторе;

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Уређено пословање у складу са захтевима међународних стандарда;
- Повећан број производа конкурентних на тржишту;
- Подигнути капацитети запослених у ММСПП;
- Креирани ланци вредности;
- Креирани ланци добављача;
- Повећани приходи привредних друштава.

5. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Закон о регионалном развоју;
- Законом о контроли државне помоћи;
- Програмом рада Агенције у 2017. години;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

5. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ИНОВАТИВНИМ МИКРО, МАЛИМ И СРЕДЊИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И ПРЕДУЗЕТНИЦИМА

РЕДНИ БРОЈ:	5
ПРИОРИТЕТ:	висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	ММСПП
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	30.000.000,00 РСД 1. Буџетска средства: 30.000.000,00 РСД 2. Остали извори: /

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОЈЕКТА

Имплементацијом Програма подршке иновативним микро, малим и средњим предузећима и предузетницима (у даљем тексту: Програма) Агенција ће унапредити ММСПП кроз јачање иновативности и конкурентности и успостављање и унапређење сарадње са носиоцима иновационе делатности у Републици Србији.

У складу са тим Агенција ће подржати пројекте микро, малих и средњих предузећа и предузетника кроз учешће у финансирању трошкова пружаоца услуга, при чему ће се бесповратна средства одобравати за следеће активности:

- побољшање постојећих и развој нових технолошких процеса;
- побољшање постојећих и развој нових производа;
- унапређење постојећег процеса производње;
- откуп права на домаћи патент/мали патент и патентну документацију.

У оквиру овог пројекта Агенција ће суфинансирати до 50% оправданих трошкова (без ПДВ-а) пројектних активности за микро, малих и средњих предузећа и предузетнике.

2. ЦИЉЕВИ

Циљ Програма подршке иновативним микро, малим и средњим предузећима и предузетницима (у даљем тексту: Програма) је унапређење културе инвестирања микро, малих и средњих предузећа и предузетника у иновације ради повећања конкурентности.

Специфични циљеви Програма:

- подршка развоју и увођењу иновација у ММСПП;
- повезивање ММСПП са научно-истраживачким организацијама, факултетима и консултантским кућама и трансфер знања и технологије;
- повећање броја ММСПП која инвестирају у иновативне активности;
- повећање вредности и обима промета ММСПП на домаћем и међународном тржишту.

3. АКТИВНОСТИ

- Припрема Упутства за реализацију Програма од стране Агенције;
- Расписивање Јавног позива;
- Утврђивање процедуре за одлучивање о додели финансијских средстава;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Потписивање уговора о додели средстава;
- Спровођење пројектних активности и извештавање;
- Пренос средстава корисницима пројекта;
- Праћење реализације и извештавање.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повећан број иновација ;
- Повећан приход ММСПП;
- Повећан обим и вредност извоза.

5. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Закон о регионалном развоју;
- Законом о контроли државне помоћи;
- Програмом рада Агенције у 2017. години;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

6. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ПРОЈЕКТИМА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА

РЕДНИ БРОЈ:	6
ПРИОРИТЕТ:	висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	ПРА, привредне коморе, НВО, кластери, удружења, ПИ, НТП, НИО, ММСПП
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	80.000.000,00 РСД 1. Буџетска средства: 80.000.000,00 РСД 2. Остали извори: / 0,00

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Агенција ће кроз овај програм подржати најбоље пројекте који за циљ имају повећање конкурентности ММСПП у Републици Србији кроз промоцију предузетништва и примера добре праксе, развој услуга намењених ММСПП, као и израду анализа и спровођење истраживања.

Програм је усмерен на ширење предузетничке свести и проширење услуга усмерених ка подршци предузетништву, а које су препознате у оквиру Стратегије развоја ММСПП и конкурентности 2015-2020. године. Оцењивање предложених пројеката ће се вршити по унапред дефинисаним критеријумима, а који имају јасно исказане циљеве и показатеље, као и утицај на друштвену заједницу и ширење свести о значају предузетништва.

Програм подршке пројектима за унапређење економског развоја реализоваће се кроз следеће активности:

- Промоција предузетништва и примера добре праксе са фокусом на омладинско и женско предузетништво;
- Подршка развоју нових и/или унапређењу постојећих услуга намењених ММСПП;
- Израда анализа и спровођење истраживања у циљу повећања конкурентности ММСПП;

Агенција ће суфинансирати део оправданих трошкова од укупне вредности Пројекта. Остатак од укупног износа дужан је да обезбеди подносилац Пројекта.

2. ЦИЉНА ГРУПА

Програм подршке пројектима за унапређење економског развоја је намењен удружењима (кластер, пословно удружење, невладина организација), Регионалним развојним агенцијама, Пословним инкубаторима, Научно технолошким парковима, Привредним коморама и Научно истраживачким организацијама.

3. ЦИЉЕВИ

Општи циљ програма је развој предузетништва и повећање конкурентности ММСПП.

Специфични циљеви програма су:

- Промоција предузетништва и примера добре праксе;
- Идентификовање релевантних фактора за повећање конкретности ММСПП;
- Развој нових пословних услуга заснованих на реалним потребама ММСПП;
- Унапређење и развој услуге подршке иновативним ММСПП.

4. АКТИВНОСТИ

- Припрема Упутства за реализацију Програма од стране Агенције;
- Расписивање Јавног позива;
- Утврђивање процедуре за одлучивање о додели финансијских средстава;

- Справођење процедуре одлучивање о додели средстава;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Уговарање;
- Пренос средстава корисницима програма;
- Развијање механизама за координацију спровођења Програма између локалних, регионални и националних актера;
- Праћење реализације и извештавање кроз дефинисане индикаторе.

5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повећани број промотивних догађаја;
- Повећани број услуга;
- Унапређени програми подршке.

6. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Закон о регионалном развоју;
- Законом о контроли државне помоћи;
- Програмом рада Агенције у 2017. години;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

7. ПОДРШКА СЕКТОРИМА ПРЕРАЂИВАЧКЕ ИНДУСТРИЈЕ

РЕДНИ БРОЈ:	7
ПРИОРИТЕТ:	ВИСОК
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	ММСПП, кластери, секторска удружења и др.
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	45.000.000,00 РСД 1. Буџетска средства: 45.000.000,00 РСД 2. Остали извори: /

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОЈЕКТА

Министарство привреде је једно од три министарства Републике Србије који учествују у Пројекту за унапређење конкурентности и запошљавања, који је дефинисан Споразумом о зајму који је Република Србија потписала са Међународном банком за обнову и развој. Циљ Пројекта за унапређење конкурентности и запошљавања је побољшање ефикасности и координација одабраних јавних програма ради ублажавања

ограничења за конкурентност и стварање радних места, укључујући улагања и промоцију извоза, иновације, активне мере запошљавања, активирање корисника социјалне помоћи и њихов прелазак у формалне послове.

Министарство привреде је одговорно за постизање резултата у оквиру компоненте која се односи на инвестиције и промоцију извоза, односно на реструктуирање и побољшање функционисања институционалног оквира и програма и услуга за подршку промоцији инвестиција и извоза.

Једна од активности која је урађена у оквиру ове компоненте је анализа којом се утврђују приоритетне индустријске гране које могу највише да допринесу расту националне економије. Као резултат анализе идентификована су прва четири сектора, као сектори који имају могућност да покрену одрживи раст и развој привреде Србије кроз унапређење извозних активности и конкурентности на иностраним тржиштима, а за које је потребно урадити дубинску анализу ланаца вредности, развити секторске политике, као и акционе планове за реализацију утврђених политика. Прва четири сектора су: прерађивачка индустрија, дрво и намештај, гума пластика и машине и опрема.

Фокус овог програма је на прва четири изабрана сектора и он ће бити детаљно дефинисан након завршетка дубинске анализе ланаца вредности изабраних сектора, која треба да идентификује и рангира препреке, укаже на секторске сегменте на које треба утицати, и развије стратегије за унапређење сектора.

2. ЦИЉНА ГРУПА

Циљна група овог програма су микро, мала и средња привредна друштва и предузетници који су део ланаца вредности унутар четири приоритетна сектора, као и њихова удружења, кластери и слично.

3. ЦИЉЕВИ

Општи циљ програма је подстицање раста и развоја четири приоритетна сектора.

Специфични циљеви програма су:

1. промоција развоја и напретка сваког од четири сектора
2. стварање услова за раст и развој ММСПП унутар изабраних сектора
3. јачање капацитета унутар изабраних сектора како би се чврсто интегрисали у глобалне ланце снабдевања
4. успостављање мреже знања за подстицање трансфера технологија и иновација у изабраним секторима
5. подстицање умрежавања релевантних актера у сваком од четири сектора

4. АКТИВНОСТИ

- Припрема Упутства за реализацију Програма од стране Агенције;
- Расписивање Јавног позива;
- Утврђивање процедуре за одлучивање о додели финансијских средстава;

- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Потписивање уговора о додели средстава;
- Пренос средстава корисницима програма;
- Праћење реализације и извештавање кроз дефинисане критеријуме.

5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повећани извоз и инвестиције у сектору прехрамбене индустрије
- Повећани извоз и инвестиције у сектору дрво и намештај
- Повећани извоз и инвестиције у сектору гума и пластика
- Повећани извоз и инвестиције у сектору машине и опрема

6. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о контроли државне помоћи;
- Програмом рада Агенције у 2017. години;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

8. ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА МЕЂУНАРОДНИХ ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА И СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ

РЕДНИ БРОЈ:	8
ПРИОРИТЕТ:	Висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017. - 2018. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	5.000.000,00 РСД
	1. Буџетска средства: 5.000.000,00 РСД
	2. Остали извори: / 0,00

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОЈЕКТА:

Програм унапређења међународних економских односа и спољне трговине ставља у фокус потенцијале и потребе микро, малих и средњих привредних друштава и предузетника у циљу развоја њихових спољнотрговинских активности, као и институције и организације које могу да им обезбеде адекватну подршку. Програм обухвата кључне институционалне, организационе и оперативне активности на репорзиционирању и реорганизацији система међународних економских односа. Посебна пажња у Програму посвећена је повезивању институција и организација које

могу да допринесу унапређењу извозних перформанси. Програм ће такође допринети успостављању нових принципа, система вредности, начела и услова за подршку нето извозно орјентисаној привреди Републике Србије.

2. ЦИЉНА ГРУПА

Циљна група овог програма су микро, мала и средња привредна друштва и предузетници који учествују у спољној трговини.

3. ЦИЉЕВИ

Општи циљ:

- Континуирани и интегративни допринос креирању и унапређивању извозно оријентисане привреде Републике Србије и њене међународне конкурентности

Специфични циљеви:

- Повећање нето извоза привреде Републике Србије
- Јачање институционалних механизама сарадње у циљу подршке извозницима
- Развој нових програма подршке

4. АКТИВНОСТИ:

- Анализа стања субјеката који учествују у спољној трговини
- Умрежавање партнера на пружању подршке микро, малим и средњим привредним друштвима и предузетницима
- Репозиционирање институција и организација које учествују у међународним економским односима

5. РЕЗУЛТАТИ

- Израђена анализа о кључним субјектима и носиоцима у систем интернационализације српске економије
- Унапређени капацитети субјеката који учествују у спољној трговини
- Успостављање партнерства и развој заједничких услуга у области спољне трговине
- Успостављање информационог система.

6. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о контроли државне помоћи;
- Програмом рада Агенције у 2017. години;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

9. ЕВРОПСКА МРЕЖА ПРЕДУЗЕТНИШТВА (ENTERPRISE EUROPE NETWORK)

РЕДНИ БРОЈ:	9
ПРИОРИТЕТ:	Висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Микро, мала и средња предузећа и предузетници, кластери, научно - истраживачки центри и институције, пословни инкубатори
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017 - 2018
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	Планирани буџет за 2017. годину: 1. Буџетска средства: 0,00 2. Европска комисија: 2.497.538,99 РСД

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

У циљу ефикасног и ефективног искоришћавања потенцијала микро, малих и средњих предузећа на јединственом европском тржишту, Европска комисија је 2008. године формирала Европску мрежу предузетништва – Enterprise Europe Network (EEN).

Европска мрежа предузетништва, као највећа европска мрежа за пословну подршку, нуди разнолику помоћ микро, малим и средњим предузећима и предузетницима у Европској унији и шире. Конзорцијум који овај пројекат спроводи у Србији чине:

- Привредна комора Србије
- Развојна агенција Србије
- Иновациони центар Машинског факултета у Београду
- Пословни инкубатор Нови Сад
- Универзитет у Нишу
- Институт Михајло Пупин

Привредна комора Србије координира Мрежом у Србији. Пројекат Европска мрежа предузетништва се реализује у оквиру ЕУ Програма за конкурентност предузећа и МСП (COSME). Од укупног буџета за реализацију пројектних активности на овом пројекту, партнери унутар Конзорцијума ЕЕН Србија су дужни да обезбеде 40% износа, док бесповратна средства EASME износе 60%. Конзорцијум ЕЕН Србија пружа следеће услуге Европске мреже предузетништва:

- Пружа информације о директивама европских прописа и препорука;
- Пружа информације о могућностима које нуди тржиште ЕУ, тржиштима других земаља које су укључене у Мрежу, као и могућностима за уступљавање пословне сарадње;
- Пружа информације о програмима и фондовима ЕУ намењених малим и средњим предузећима;
- Посредује у трансферу нових технологија и знања;

- Помаже у промоцији мирко, малих и средњих предузећа и предузетника и проналажењу партнера на иностраном тржишту;
- Стимулише микро, мала и средња предузећа и предузетника да иновирају и тиме буду конкурентнија на тржишту;
- Упућује микро, мала и средња предузећа и предузетнике на учешће у програмима ЕУ.

Деловањем Европске мреже предузетништва у Србији микро, мала и средња предузећа и предузетници у позицији су да добију информације о условима за улазак на тржиште Европске уније (релевантни закони, директиве...), приликама за извоз, јавним набавкама, новим технологијама, потенцијалним партнерима, могућностима технолошког развоја, програмима подршке Европске уније, као и да са једног места имају приступ новим технологијама. Праве информације и права информативна решења за проблеме малих и средњих предузећа ће допринети развоју сектора МСП на данашњим динамичним и отвореним тржиштима.

Европска мрежа предузетништва је активна у више од 60 земаља широм света. Са више од 600 партнера (агенције, универзитети, истраживачко-технолошке развојне институције...), ова Мрежа представља највећу међународну организацију која промовише и помаже рад малих и средњих предузећа. Преко мреже микро, мала и средња предузећа и предузетници могу да остваре пословну сарадњу са иностраним партнерима.

Радни програм Агенције за 2017-18. годину предвиђа следеће активности:

- Промоција Европске мреже предузетништва у Србији;
- Организација локалних догађаја у сарадњи са партнерима у земљи;
- Подршка развоју сектора малих и средњих предузећа кроз олакшан приступ информацијама о тржишту ЕУ, директном повезивању са потенцијалним партнерима из земаља ЕУ и учешће у догађајима организованим у ту сврху;
- Консултације у вези услова пословања на тржишту ЕУ;
- Директни контакти са клијентима: одговори на питања, састанци, пружање подршке у области интернационализацији и иновација;
- Организовање пословних сусрета и компанијских секторских мисија у земљи и иностранству;
- Креирање базе клијената;
- Руковођење Пројектом и учешће на догађајима у организацији Европске комисије у вези са Пројектом.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ Пројекта је повећање конкурентности ММСПП сектора у Србији кроз већу доступност информација о пословању на тржишту ЕУ и интернационализацију српских привредних субјеката.

Специфични циљеви:

- Больни приступ информацијама ММСПП о пословању на тржишту ЕУ;
- Сарадња МСПП сектора у Србији са иновативним центрима и предузећима из иностранства;
- Повезивање домаћих предузећа са потенцијалним страним партнерима;

- Боља позиционираност ММСПП у Србији на тржишту ЕУ;
- Промовисање иновативности као пут до повећања конкурентности МСПП у Србији;
- Промовисање конкурентности региона Србије у међународном простору кроз бизнис повезивање, пројекте и отварање прилика за улазак нових пословних пројеката у регионе.

3. АКТИВНОСТИ

Радни програм Агенције за 2017-18. предвиђа четири активности:

- 1. Прекограницне партнериске услуге за подизање пословне сарадње:** Услуге имају за циљ да омогуће и помогну ММСПП да унапреде своје пословање и да се укључе у процес интернационализације. ММСПП се анимирају и подстичу да учествују на међународним пословним сусретима тј. брокерским догађајима (business-to-business, cluster-to-cluster, company mission) који се организују у оквиру националних и међународних научно-пословних конференција, сајмова у земљи и иностранству и другим догађајима са циљем да се предузећа одређених сектора из различитих земаља састану и на једном месту размене идеје, искуства, примере добре праксе пословања и као крајњи циљ успоставе пословну сарадњу.
- 2. Услуге подршке и информисања:** Агенција има обавезу да пружи информације и подршку домаћим МСПП у вези са услугама које Мрежа пружа, а тичу се интернационализације пословања, услова за пословање на ЕУ тржишту, пружање информација о ЕУ програмима.
- 3. Промоција Мреже и комуникационе активности:** Агенција је у обавези да промовише услуге Мреже и активности међу ММСПП у земљи. Агенција ће своје услуге промовисати путем медија, ИТ алата, ЕЕН алата и друштвених мрежа са циљем што веће доступности информација о услугама и активностима које Мрежа нуди.
- 4. Учествовање у активностима Мреже:** Представници Агенције у обавези су да учествују на свим догађајима (састанцима, конференцијама, манифестацијама, секторским групама, тренинзима, саветодавним надзорним групама) које организује Европска мрежа предузетништва.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Побољшање конкурентности постојећих МСПП;
- Повећање броја партнериских уговора између српских и иностраних предузећа;
- Унапређење положаја и улоге ММСПП у Србији у односу на конкуренцију из ЕУ;
- Стварање услова за равномернији регионални развој;
- Организовани пословни сусрети, посете компанијама, као и локални и регионални догађаја.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Актом о малом бизнису ЕУ (Small Business Act);
- Програмом рада Агенције за 2017. годину.

10. ПРОГРАМ СТАНДАРДИЗОВАНОГ СЕТА УСЛУГА ЗА МИКРО, МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИКЕ У 2017. ГОДИНИ, КОЈИ СЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПРЕКО АКРЕДИТОВАНИХ РЕГИОНАЛНИХ РАЗВОЈНИХ АГЕНЦИЈА

РЕДНИ БРОЈ:	10
ПРИОРИТЕТ:	висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	потенцијална и постојећа микро, мала и средња предузећа, предузетници, задруге и кластери
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	20.000.000,00 РСД 1. Буџетска средства: 20.000.000,00 РСД 2. Остали извори: 0,00

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Стандардизовани сет услуга који се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција, у смислу овог програма, представља шест група стандардизованих услуга, које се обављају и то: информације, обуке, саветодавне услуге, менторинг, промоције и теренска контрола у оквиру Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању који Министарство привреде спроводи са Фондом за развој. Агенција, за потребе Министарства привреде, пружа, за првих пет група стандардизованих услуга, стручне услуге у складу са циљевима програма, наменом средстава, начином коришћења средстава и праћењем његове реализације.

Садржај пружених услуга (квалитет, квантитет, временски оквир и др.) усклађује се са дефинисаним критеријумима из Програма.

Услуге из овог програма су бесплатне за потенцијална и постојећа микро, мала и средња предузећа, предузетнике, задруге и кластере.

2. ЦИЉЕВИ

ОПШТИ ЦИЉ:

- подршка расту и развоју микро, малих и средњих предузећа, предузетника, задруга и кластера кроз унапређење доступности, обима и квалитета услуга за подршку у пословању.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ:

- побољшање продуктивности, иновативности и конкурентности ММСП, задруга и кластера,
- унапређење постојећих производа и услуга и увођење нових,
- унапређење интернационализације ММСП и кластера,
- повећање запошљавања у ММСП.

3. АКТИВНОСТИ

- потписивање уговора између Министарства привреде и Агенције;
- потписивање уговора између Агенције и акредитованих регионалних развојних агенција;
- припрема Упутства за реализацију Програма од стране Агенције;
- израда месечних планова за услуге обука и промоција од стране APPA;
- пружање пословних услуга корисницима од стране APPA у складу са Програмом;
- месечно извештавање о реализованим услугама и израда годишњег извештаја;
- праћење реализације програма од стране Агенције и извештавање Министарства.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- већа доступност услуга за подршку пословању ММСП, задруга и кластера, уједначен квалитет услуга, већи број корисника услуга;
- унапређење мера државне подршке ММСП, задружама и кластерима.

5. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о јавним агенцијама;
- Програмом стандардизованог сета услуга за микро, мала и средња предузећа и предузетнике у 2017. години који се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција.

11. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ МАЛИМ ПРЕДУЗЕЋИМА ЗА НАБАВКУ ОПРЕМЕ У 2017. ГОДИНИ

РЕДНИ БРОЈ:	11
ПРИОРИТЕТ:	Висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Микро и мала правна лица, предузетници и задруге
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	март - децембар 2017. године
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	567.720.592,00 РСД 1. Буџетска средства 2017: 550.000.000,00 2. Буџетска средства пренета из 2016. године: 17.720.592,00 3. Остали извори: 0,00

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Програм спроводи Министарство привреде у сарадњи са Агенцијом и одабраним пословним банкама и лизинг компанијама.

Средства определена Програмом намењена су за суфинансирање набавке производне опреме и опреме директно укључене у процес производње размењивих добара, и то:

- 1) нове производне опреме и/или машина;
- 2) транспортно-манипулативних средстава укључених у процес производње и унутрашњег транспорта
- 3) нових делова, специјализованих алата за машине или других капиталних добара.

Опрема која је предмет Програма, односно за чију се набавку додељују бесповратна средства, не може бити купљена од физичког лица, осим ако је продавац опреме предузетник.

Привредни субјекти који задовоље услове Програма и којима банке, односно лизинг компанија укључене у реализацију Програма, условно одобре кредит могу остварити право на суфинансирање до 25% трошкова набавке производне опреме.

Привредни субјект је у обавези да обезбеди учешће у висини 5% нето вредности производне опреме, док ће се преосталих 70% нето вредности производне опреме обезбедити из кредита пословних банака или финансијског лизинга лизинг компаније укључених у спровођење овог програма.

Износ одобрене бесповратне помоћи у висини до 25% од нето вредности производне опреме не може бити мањи од 250.000,00 динара, нити већи од 2.500.000,00 динара.

2. ЦИЉЕВИ

Циљ Програма јесте јачање конкурентности привредних субјеката, унапређење њиховог пословања и интернационализације, као и креирање нових радних места кроз инвестиције у опрему.

Специфични циљеви програма су:

- 1) унапређење технолошких процеса производње;
- 2) побољшање конкретности произвођача;
- 3) повећање вредности и обима промета;
- 4) смањење ризика финансирања набавке производне опреме;
- 5) смањење трошкова финансирања производне опреме кроз ниже каматне стопе и/или накнаде;
- 6) повећавање понуде дугорочних извора финансирања;
- 7) промовисање залоге на опреми, као примарног и довољног средства обезбеђења кредита;
- 8) побољшање кредитне понуде банака и лизинг компанија за финансирање набавке производне опреме;
- 9) јачање партнерства између банака, лизинг компанија и јавног сектора у унапређењу извора финансирања.

3. АКТИВНОСТИ

- Потписивање уговора између Министарства привреде и Агенције;
- Објављивање јавног позива од стране Министарства привреде за избор банака и лизинг компаније;

- Потписивање уговора између Министарства привреде, Агенције и изабраних банака и лизинг компаније;
- Објављивање јавног позива од стране Министарства привреде за избор корисника бесповратних средстава;
- Подношење Захтева за доделу бесповратних средстава истовремено са захтевом за кредит или финансијски лизинг у експозитури/филијали једне од пословних банака или лизинг компанији;
- Преглед и оцена поднетих пријава од стране банака или лизинг компаније и Комисије, образоване од стране Министра привреде;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима Програма од стране Комисије;
- Отварање наменског рачуна од стране Корисника средстава;
- Потписивање уговора између Агенције и Корисника средстава;
- Пренос средстава корисницима програма;
- Праћење реализације и извештавање.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повећање конкурентности малих привредних субјеката, предузетника и задруга;
- Унапређење процеса производње.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о јавним агенцијама;
- Програмом подршке малим предузећима за набавку опреме у 2017. години.

У оквиру сектора за подршку МССП обављаће се и следећи послови:

1. Промоција домаћих компанија на сајмовима и конференцијама у иностранству

Агенција ће наставити промоцију домаћих компанија и инвестиционих потенцијала Србије на сајмовима и конференцијама у иностранству. Ова активност, коју је Развојна агенција Србије реализовала у претходном периоду, показала се као изузетно значајна за домаће компаније које на оваквим догађајима имају прилику успостављања директних контаката и налажења купаца и пословних партнера, као и да се информишу и едукују о новим трендовима и пословним праксама. Такође, како се на сајмовима окупљају сви значајни представници одређене индустрије, промоција земље, како извозних и инвестиционих потенцијала, у оквиру сајма, представља добру прилику за генерисање упита у вези са проналажењем добављача из Србије као и упита потенцијалних инвеститора. План сајмова за 2017. годину направљен је у складу са плановима и организацијом пословања Агенције, где се у будућем периоду очекује веће ангажовање капацитета у области економског развоја, па су издвојени само они сајмови за које постоји највеће интересовање домаћих компанија, који се налазе у секторима у којима домаће компаније показују значајан извозни потенцијал, који су у прошлости дали најзначајније резултате на пољу промоције извозних могућности Србије и за које се процењује да ће највише допринети пословању извозника.

За организацију предвиђених сајмова планиран је наставак сарадње са Привредном комором Србије у области организацији наступа на сајмовима, а чија садржина, начин и услови, су детаљно регулисани посебним споразумом закљученим између Развојне агенције Србије и Привредне коморе Србије.

Имајући у виду чињеницу да је са организацијом наступа на међународним сајмовима неопходно започети знатно пре почетка сајма, а у циљу првенствено благовременог пријављивања учешћа, нижих трошкова, добијања боље позиције и остваривања квалитетнијег наступа, донета је одлука још у 2016. години да се започне организација наступа на сајмовима који ће се одржати током 2017. године. У складу са наведеним трошкови закупа су настали и били реализовани већ у 2016. години.

У 2016. години започело се са организацијом следећих сајмова који ће се одржати 2017. године:

	Назив догађаја	Земља	Датум одржавања	Планирана квадратура	Сектор/тип догађаја
1.	PRODEXPO	Русија, Москва	6 - 10.02.2017.	120 m ²	Прехрамбена индустрија
2.	MOSBUILD	Русија, Москва	4 – 7.04.2017.	100 m ²	Грађевинска индустрија
3.	HANNOVER MESSE	Немачка, Хановер	24 - 28.04.2017.	110 m ²	Металска индустрија
4.	PLMA	Холандија, Амстердам	16 - 17.05.2017.	108 m ²	Сајам робних марки
5.	WORLD FOOD MOSCOW	Русија, Москва	11 - 14.9.2016.	135 m ²	Прехрамбена индустрија
6.	ANUGA	Немачка, Келн	7 - 11.10.2017.	140 m ²	Прехрамбена индустрија
7.	AGRITECHNIKA	Немачка, Хановер	12 – 18.11.2017.	210 m ²	Металска индустрија
8.	A+A	Немачка, Дизелдорф	17 – 20.10.2017.	80 m ²	Текстилна индустрија

- Сајам PRODEXPO који се одржава сваке године у Москви, представља водећи међународни сајам из области прехрамбене индустрије не само за Руску Федерацију, већ и за Заједницу независних земаља, са традицијом дугом преко 20 година. У 2016. години, сајам је одржан на простору површине преко 90.000 m², на коме су излагали представници око 2.000 компанија из 67 земаља света у оквиру 26 националног павиљона. Сајам је посетило око 55.000 посетилаца (највећи број посетилаца је са руског говорног подручја), од чега су 94% чинили стручни посетиоци као што су представници малопродајних објеката, прерађивачи, дистрибутери, добављачи из области кетеринга и хотелијерства.

У 2016. години, по 20. пут је организован наступ српских предузећа у оквиру националног штанда Србије. Наступило је 15 српских компанија, што говори о значају Сајма за пословање наших компанија. Руски дистрибутери и пословни партнери показали су велико интересовање за сарадњу са српским компанијама које су се представиле на овом сајму.

Иако су тржишта за пласман пољопривредно-прехрамбених производа у региону приоритетна из јасних економских разлога (близине, навика, трошкова пласмана производа итд.), а тржиште Европске уније као највеће тржиште (505 милиона потрошача) будући приоритетни партнери, изузетно је значајна позиција Руске Федерације у извозу, са извозом пољопривредно прехрамбених производа у десет месеци 2016. године у износу од 584 милиона евра и растом од 9,1% у поређењу са претходном годином. Ови подаци јасно говоре о препознатом квалитету српских производа на тржишту Руске Федерације, ефектима дефинисања јасне стратегије и визије у претходном периоду, као и на основу остварених резултата, несагледивим потенцијалима српских компанија. Системско излажење у сусрет захтевима привреде, резултирало је организацијом учешћа српских привредника на више сајамских манифестација прехрамбених производа у Москви у 2014. и 2015. години.

У 2017. години планира се организација наступа на штанду површине око 120 m^2 , уз учешће до 15 компанија.

2. **HANNOVER MESSE** је сајам који се одржава у Хановеру сваке године, већ више од 60 година и представља водећи технолошки сајам на тржишту Европе. У оквиру овог сајма одржава се седам међународних стручних сајмова. У 2016. години на сајму је учествовало више од 5.200 излагача из преко 70 земаља, док је сајам посетило више од 190.000 стручних посетилаца (од чега преко 50.000 су били страни држављани).

Србија се на овом сајму представила у сегменту индустријских добављача, где су компаније представиле своје капацитете у службеном ливењу, механичкој обради, склапању, обележавању и штампању, штанцовању, лазерском сечењу и обради лима. Представници компанија које су излагале на Сајму су оцениле организацију целокупног наступа као одличну, а учешће на сајму као изузетно корисно.

У 2017. години планира се организација наступа на штанду површине око 110 m^2 , а у складу са расположивим простором, уз учешће до 13 компанија.

3. **World Food Moscow** је водећи међународни сајам из области прехрамбене индустрије на тржишту Русије и земаља бившег Совјетског Савеза. Постоји већ више од 20 година и одржава се на преко 56.000 m^2 у оквиру сајамског изложбеног простора „Експоцентар“.

У 2016. години сајам је посетила око 31 хиљада посетилаца из 96 земаља који су имали прилику да се упознају са производним програмом више од 1.500 излагача из 62 земље света. Највећи број посетилаца као циљ свог доласка на сајам истиче проналажење нових добављача и праћење тржишних трендова. За разлику од сајма PRODEXPO који је више оријентисан на готове производе, WFM покрива производе који су сирови или у некој од фаза прераде.

На сајму се у оквиру Националног штанда Србије у 2016. години представило 12 компанији на два штанда укупне површине 139 m².

У 2017. години планира се организација наступа на штанду површине 135 m², уз учешће до 20 компанија.

4. Сајам **PLMA** је међународна сајамска манифестација робних марки која се одржава сваке године у Амстердаму и која већ 30 година окупља највеће трговинске ланце и произвођаче пружајући им пуну подршку у проналажењу заједничког интереса, пласману нових производа, остваривању пословних контаката и откривању нових идеја, које ће омогућити успех њиховим програмима.

У 2016. години Србија се представила пети пут на овом сајму, при чему се у оквиру националног штанда Србије представило девет српских компанија из прехрамбеног сектора. За време трајања Сајма излагачи су оставили бројне контакте, углавном са трговинским ланцима из земаља ЕУ као што су Холандија, Финска, Шведска, Немачка, Француска, Италија, али и са представницима Руске Федерације.

PLMA је специфичан сајам, због тога што српске компаније кроз услужну производњу за светски познате власнике брендова обезбеђују улазак на светско тржиште кроз увођење најважнијих стандарда који су неопходни у модерној прехрамбеној индустрији, а чиме им се отварају и могућности за даље ширење сопствених производних портфолија и освајање нових тржишта.

У 2017. години планира се организација наступа на штанду површине 108 m², уз учешће до 13 компанија.

5. Сајам **MOSBUILD** је највећи сајам грађевине и опремања у Русији и региону, а спада и међу водеће сајмове из ове индустрије у свету. У 2016. години, своје производе и услуге је представило око 1.200 компанија, а сајам је посетило око 65.000 професионалаца из области грађевине и опремања. Преко 60% посетилаца чини највиши менаџмент компанија, док су остатак руководиоци појединачних сектора и стручњаци у појединим областима ове индустрије. „MOSBUILD“ на једном месту спаја производње, добављаче, дистрибутере, малопродајне ланце, архитекте, и дизајнере из Русије и целог света.

Од 2017. године, сајам „MOSBUILD“ постаје део WorldBuild концепта, а излагачима се пружа могућност коришћења бесплатне онлајн платформе WorldBuild365 преко које могу своје производе и услуге да представе купцима и дистрибутерима из целог света.

У 2017. години планира се организација наступа на штанду површине око 100 m², а у складу са расположивим простором, уз учешће до 12 компанија.

6. **ANUGA** је једна од највећих сајамских манифестација прехрамбене индустрије на свету, који се сваке друге године одржава у Келну. У 2015. години, на површини од приближно 284.000 m² своје производе је представило 7.000 излагача из 108 земаља. Током четири дана, сајам је обишло 160.000 специјализованих купаца и дистрибутера, који су за циљ имали проналазак нових добављача и праћење тржишта.

Сајам „АНУГА“ се састоји од неколико тематских целина одвојених по павиљонима (отови производи, алкохолна и безалкохолна пића, месо и месне прерађевине, замрзнути производи, пекарски производи), а показао се као идеalan за потписивање уговора, промоцију производа и проучавање тржишта.

У 2017. години планира се организација наступа на штанду површине око 140 m^2 , а у складу са расположивим простором, уз учешће до 20 компанија.

7. AGRITECHNICA - Сајам представља најзначајнију сајамску манифестацију у овој индустрији и одржава се сваке друге године у Хановеру, Немачка, у трајању од шест дана, с тим што су прва два дана резервисана за инвеститоре, чиме овај сајам додатно добија на значају. На сајму се представљају најпознатији производи пољопривредне механизације и опреме, а национални штанд Србије (у организацији Агенције) први пут је организован 2013. године на основу великог интересовања српских компанија за учешће на овом сајму.

У 2017. години планира се организација наступа на штанду површине око 210 m^2 , а у складу са расположивим простором, уз учешће до 15 компанија (због величине експоната).

8.A+A је један од најзначајнијих сајмова из текстилне индустрије, са посебним нагласком на опрему за заштиту на раду. Одржава се сваке друге године у Дизелдорфу Немачка. У 2015. години, сајам је посетило преко 65 хиљада посетилаца, у з учешће 1.887 излагача из 57 земаља света.

Домаће фирме су изразиле посебно интересовање за учешће на овом сајму. У 2017. години планира се организација наступа на штанду површине око 80 m^2 , а у складу са расположивим простором, уз учешће до 10 компанија.

Имајући наведено у виду, у току 2017. године неопходно је извршити анализу резултата наступа и пратити трендове у одређеној индустрији, како би се одредили стратешки сајмови за промоцију индустрија у фокусу и приступило организацији истих за 2018. годину, а пре свега у виду пријаве учешћа у циљу остваривања могућности за учешће, а имајући у виду рокове дефинисане од стране организатора, као и у циљу добијања што боље позиције за излагање асортиманда домаћих компанија, а тиме и остваривања што квалитетнијег наступа. Агенција ће у складу са наведеним током 2017. године дефинисати циљана тржишта и индустрије за 2018. годину, а како би се започела организација у 2017. години, при чemu ће одређени трошкови у зависности од дефинисаних рокова и преговарачке позиције настати током 2017. године.

Поред свега предње наведеног, планира се посета представника Агенције одређеним конференцијама и промотивним догађајима из области стратешких индустрија и са фокусом на промоцији земље, а пре свега у домену промоције улагања, а на које, у складу са доступношћу информација, иста буде позвана и које буду препознате као значајне за остварење развојних циљева земље у оквиру стратешки одређених индустријских грана. Посета таквим догађајима је добра прилика за остваривање контаката са учесницима међу којима су и представници релевантних институција/организација и страних компанија, а све у циљу потенцијалног остваривања

сарадње и генерисања интересовања за сарадњу са домаћим компанијама и за улагање у Србију.

Такође, у складу са препознатим потенцијалом, и у складу са идентификовањем релевантних партнера у оквиру стратешких привредних грана, Агенција планира и организацију конференција у иностранству. Конференције би у сарадњи са препознатим партнерима биле организоване у циљу промоције пословања са Републиком Србијом. Концепт самих конференција би у зависности од циљева промоције био усмерен ка подели информација о условима пословања и потенцијалима за сарадњу у земљи, као и у оквиру специфичне индустрије која би била предмет промоције, при чему би биле презентоване и „успешне приче/пројекти“, а постојала би и могућност за организацију састанака са представницима привреде Републике Србије и земаља партнера/организатора. Имајући у виду да су компаније из Европе највећи улагачи у Србији, као и да је спољнотрговинска размена највиша управо са европским земљама, конференције би биле превасходно организоване на наведеном тржишту, а у циљу анимирања европских компанија, као и компанија које послују у Европи, а чија су седишта на другим континентима (Азија и Северна Америка). Такође у циљу промоције на тржиштима на којима је препознат потенцијал за сарадњу, а који је у недовољној мери искоришћен, планира се организација конференција у циљу промоције земље и ширења информација о условима пословања и потенцијалима за сарадњу, при чему ће у фокусу бити Северна Америка (превасходно у области привлачења инвестиција) и Азија, и то пре свега Кина (у оквиру механизма сарадње Кине и земаља Централне и Источне Европе), Јапан (са чијим институцијама је и Агенција за страна улагања и промоцију извоза имала интензивну сарадњу у претходном периоду) и Јужна Кореја.“

Услед креирања новог стратешког развоја Агенције, угашен је Сектор за економски развој и истраживање, а послови из надлежности овог сектора прераспоређени су другим организационим јединицама – одељењима. У складу са наведеним, врши се следећа измена и допуна Годишњег програма рада:

- Брише се „План рада Сектора за економски развој и истраживање“
- После Плана рада Сектора за подршку ММСПП додаје се:
„ПЛАН РАДА ЦЕНТРА ЗА КОМУНИКАЦИЈЕ“

У Центру за комуникацију, као посебној организационој јединици, обављају се следећи послови: координирање и управљање активностима интерне и екстерне комуникације; предлагање, координирање и спровођење активности у вези са промоцијом активности Агенције и њених посебних програма и повећања видљивости Агенције; вршење послова у вези са односима са јавношћу; администрирање налога на друштвеним мрежама; обезбеђивање несметане комуникације са интерним заинтересованим странама и корисницима, као и међусекторске комуникације; верификовање промотивних материјала креираних од стране запослених у Агенцији и спољних сарадника.

Организација догађаја, посета страних партнера

У оквиру промотивних активности Агенције, са фокусом на промоцији извоза и инвестиција, планирано је и организовање различитих манифестација у циљу омогућавања домаћим компанијама да се укључе у ланац добављача интернационалних компанија, а кроз едукацију и остваривање директног контакта са компанијама заинтересованим за проналажење добављача, као и кроз успостављање контаката и сарадње са релевантним индустријским удружењима и институцијама.

Агенција планира и покретање годишње манифестације доделе награда најуспешнијим привредницима и извозницима. Оваква манифестација би имала за циљ промовисање и потврду успеха домаћих привредника у пласирању робе и услуга на иностраним тржиштима. Награда би се додељивала у неколико категорија.

Такође, Агенција ће у току 2017. године организовати и манифестације које ће пратити пројекте које спроводи Агенција као и активности које спроводи сектор за директна улагања. Те манифестације ће укључивати догађаје у земљи и иностранству.

Интернет презентација Развојне агенције Србије

Планира се ажурирање и унапређивање интернет странице Агенције која ће бити лакше доступна крајњим корисницима. У плану је и превод страница на више језика.

Интернет страница Агенције ће садржати модеран приказ активности свих организационих делова Агенције. Постојеће базе на интернет страници ће бити ажуриране и унапређене а радиће се и на новим апликацијама и функционалности интернет презентације.

Осим званичног сајта, у наредном периоду планира се и одржавање пратећих, интернет презентација, развијених од стране Агенције (www.serbianapparel.com и новог портала www.preduzetnickiservis.gov.rs који ће пружати неопходне информације предузетницима и почетницима у пословању).

Промотивне активности

Агенција ће обављати промотивне активности у оквиру наставка спровођења пројекта промоције „Година предузетништва“. Осим промовисања домаће привреде, Агенција ће радити и на промовисању сарадње са страним инвеститорима и пројектима са међународним институцијама.

Промотивне активности ће се обављати и у циљу представљања Агенције, њене организације и надлежности, а пре свега пројеката које она спроводи.

Промотивни материјал Агенције

У наредној години планира се ажурирање и израда брошура за одређене индустрије, регионе или пројекте, као и израда основне брошуре “Why Invest in Serbia“, намењене страним инвеститорима.

у 2017. Развојна агенција Србије планира припрему брошуре о могућностима инвестирања у Србију "Why Invest in Serbia", на енглеском језику и по потреби на више страних језика. Такође, у плану је ажурирање и израда брошура о бази добављача у Србији, текстилној, прехрамбеној, дрвној, металско-машинској, ИТ и аутомобилској индустрији у Србији и могућностима за инвестирање у наведене секторе, на енглеском језику. Промотивни материјал биће коришћен како од стране Агенције, тако и од стране релевантних институција (министарства, амбасада Републике Србије у иностранству и сл.) у циљу промоције инвестиционих и пословних потенцијала Републике Србије.

Осим материјала намењених инвеститорима, Агенција ће израдити и промотивне материјале на српском језику намењене домаћим привредницима. Ти материјали ће пратити пројекте које ће Агенција спроводити у току 2017. године а тичу се подстицања предузетништва и конкурентности малих и средњих предузећа.

Агенција планира припрему и уређивање часописа намењеног домаћим предузећима, извозницима и инвеститорима, који има за циљ да информише и едукује домаће извозне оријентисане привредне субјекте о могућностима и начину проширења пословања на иностраним тржиштима. Поред информативног прегледа извозних успеха домаћих компанија часопис ће настојати да информише о извозним процедурама, начину представљања на иностраним тржиштима али и о активностима Агенције. Такође, часопис ће имати за циљ промоцију актуелних добрих примера инвестиција као и пројеката које Агенција спроводи. Часопис ће излазити квартално и биће доступан у електронској форми.

Такође у плану је и месечно издавање електронских билтена. Билтен је намењен информисању мањом страних читалаца о пословној клими у Србији, могућностима улагања и пословања са српским компанијама, као и могућностима куповине српских производа. Билтен ће се дистрибуирати бесплатно путем електронске поште сваког месеца, а актуелно издање и архива свих до сада објављених билтена ће бити доступна и на интернет презентацији е Агенције. Билтен ће се слати на преко 2.500 адреса и то: страних компанија – потенцијалних и постојећих инвеститора у Србији, страних пословних удружења, привредних комора, банака и финансијских институција, амбасада и трговинских представништава, консултантских фирм и свих оних ентитета који могу имати значајну улогу у процесу инвестиционог одлучивања интернационалних компанија. Главне сегменте билтена ће чинити интервјуи са водећим људима страних компанија које су већ инвестирале у Србији, најаве активности и резултати рада Агенције, представљање привредних сектора и индустрија, презентација резултата разних истраживања домаће привреде и тржишта, најаве културних догађаја и осталих занимљивости живота у Србији.

Администрирање налога на друштвеним мрежама

Агенција користи пословну друштвену мрежу linkedin, facebook налог, Instagram и Youtube а у циљу дистрибуирања информација о раду Агенције, успостављања контаката са потенцијалним пословним партнерима и промоције Републике Србије као инвестиционе локације, као и индустрија чија ће промоција бити у фокусу у наредном периоду. Ова активност ће бити настављена и у 2017. години.

III

У осталим деловима Годишњи програм рада Развојне агенције Србије за 2017. годину број: 401-01-2830/2016-01 од 14. фебруара 2017. године остаје непромењен.

IV

Овај Годишњи програм о изменама и допунама Годишњег програма рада Развојне агенције Србије ступа на снагу након добијања сагласности Владе Републике Србије.

У Београду, дана 15.03.2017. године
Број: 401-01-2830/2016-01

